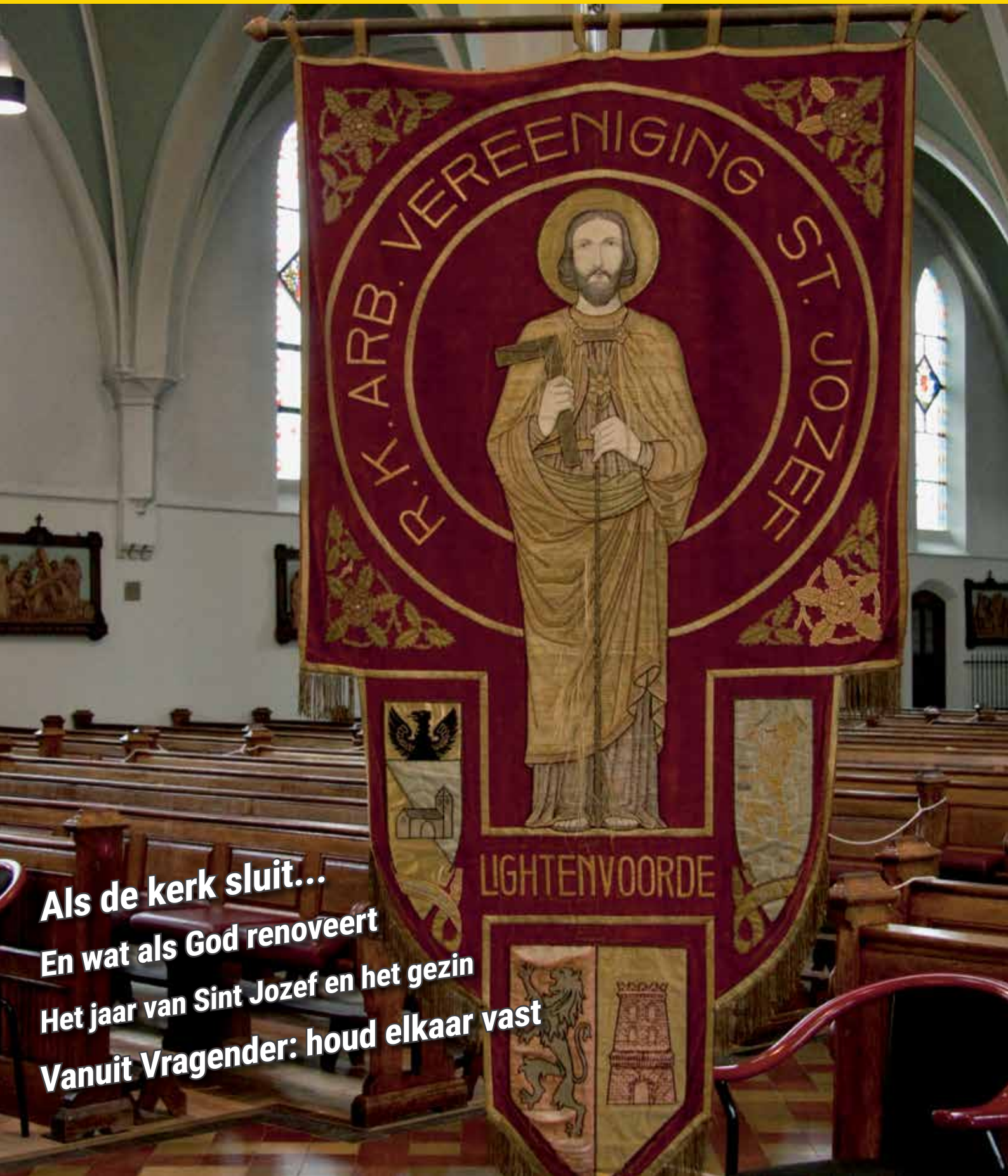

Als de kerk sluit...
En wat als God renoveert
Het jaar van Sint Jozef en het gezin
Vanuit Vragender: houd elkaar vast

PASTORALE NOODWACHT:
T: 06-190 17 292

Eucharistische centra

Groenlo
Kerkstraat 8
7141 BA Groenlo
Lichtenvoorde
Rapenburgsestraat 21
7131 CW Lichtenvoorde

Parochiesecretariaat

Francis Poelhuis,
Angela Röeling,
Marieke Kleyweg
Nieuwstad 12
7141 BD Groenlo
T: 0544-46 46 63
E: secretariaat@paulus-ludger.nl

Openings tijden:

ma t/m do 08:30 uur t/m 15:00 uur,
vrij 08:30 uur t/m 12:30 uur.

Pastorale team

H. de Jong, pastoor
E: h.dejong@paulus-ludger.nl
T: 06 -123 79 793

C. Peters, diaken
E: c.peters@paulus-ludger.nl
T: 06 -510 36 579

C. Roetgerink, pastoraal werkster
E: c.roetgerink@paulus-ludger.nl
T: 06 -207 39 564

Parochiebestuur-DB

Pastoor H. de Jong, voorzitter
Jos Rosendaal, vice-voorzitter
E: vice-voorzitter@paulus-ludger.nl
Johannes Hoekstra, secretaris
E: secretaris@paulus-ludger.nl
Ton de Vries, penningmeester
E: penningmeester@paulus-ludger.nl
Ben Bomers, personeel en vrijwilligers
E: personeel@paulus-ludger.nl
Gerard Bartels, begraafplaatsen
E: begraafplaatsen@paulus-ludger.nl
Betsy Hummelink-Hulshof,
E: gemeenschappen@paulus-ludger.nl
Berry Brockötter, communicatie
E: communicatie@paulus-ludger.nl

Stafmedewerker bestuur

Hans de Graaf
E: bestuur@paulus-ludger.nl

Parochiële Caritas Instelling

Bank: NL32 RABO 0336 1608 36

Pastor Dave Fonds

Bank: NL70 RABO 0374 0055 75
Parochiebestuur o.v.v. Pastor Dave

MOV-werkgroep

Frans Stoltenborg

ANBI status

De parochie bezit een ANBI status. (een Algemeen Nut Beogende Instelling). De verplichte ANBI gegevens zijn centraal door het aartsbisdom verwerkt en zijn te zien op de link: anbi.rkc.nl/publicaties/UTR33546.

Vrede en welbehagen

De fusie is reeds een voldongen feit geworden. Het komt de komende maanden aan op steeds meer de samenwerking opzoeken en wel tussen alle 16 geloofsgemeenschappen in de dorpen/stadjes in het parochiegebied. "Houd elkaar vast", zei diaken Cor Peters in de allerlaatste kerkelijke viering in Vragender. Die kerk heeft de deuren definitief gesloten. Daar is alle aandacht nu gericht op de bestaande werkgroepen, de parochianen om maar niemand uit het oog te verliezen. Welbehagen vinden in de club van de kerk, vredig kunnen geloven, samen liederen zingen: het klinkt allemaal zo eenvoudig. In de eerste halfjaar zeggen we drie kerken vaarwel. We doven de vlam van de godslamp en zijn de klanken van de kerkmuziek verstommen. Samenwerking is op die locaties een grote opgave geworden, want waar en hoe kun je er nog voor elkaar zijn? Er leeft een verslagen gevoel, niet meer goed mee te kunnen komen met de anderen. waar nog wel een zichtbare geloofsgemeenschap is met pastores in een kerk. Daar valt wat voor te zeggen. Door de fusie, waarvan zij de winsten niet zien of merken, de eucharistie of communieviering waaraan zij 'thuis' niet meer kunnen deelnemen. En dan is er ook nog de coronapandemie. Maar geloof kan niemand je afnemen. Dit doet me ietwat denken aan een bericht in de krant over de strijd tegen corona in Groot-Brittannië. Daar werden terwijl de IC's vol raakten, niet allen congreshallen en rugbystadions omgebouwd tot vaccinatiecentra, zelfs kathedraal werden opengesteld. Soms met orgelconcert en al. "Het is prachtig dat onze kathedraal een vaccinatiecentrum is", zei een 75-jarige in de krant. "Het genezen van mensen is een van de fundamenten van ons geloof". Ouderen worden ondersteund door zoon of dochter naar een van de prikplaatsen gebracht. De gehele stemming in de kathedraal past precies bij het gevoel. Een memorabel moment voor

elke vaccinatiepelgrim in zijn leven: in de kerk kiert het licht voor hoop. Een aanknopingspunt om de kerk vaker te bezoeken als gedenkwaardige plek. Een plek waar oprecht tijd is voor bezinning; wat deed het in 2021? In een andere krant las ik over een rockband. Jongens met Beatle-haren die in de stilte van de lockdown bezig zijn met een nieuw album. Dit is het enige wat je in de cultuursector kan doen om zonder optredens te overleven. Tegen de druk van componeren kocht een bandlid in een malotige bui een King James-bijbel op Marktplaats. Laat de zware kost van het Oude Testament de band toch nieuwe inspiratie geven? "Door de raarheid in de verhalen, ga je je dingen afvragen. Waar staan wij eigenlijk?" Ik zou ze willen adviseren: loop eens vaker een kerk binnen, luister naar de voorgedragen evangeliën. Open je ogen en je oren voor de kerkkunst.

En dan geeft de lockdown met de strenge maatregel van de avondklok ook gelegenheid het boek 'Als God renoveert' van 'father James Mallon' te lezen. Deze Canadese priester geeft inzichten over hoe je nieuwe mensen kan winnen voor Christus en het evangelie. Het boek gaat puur over hoe wij ons in staat kunnen stellen meer plezier en zin te ervaren in de omgang met anderen, dit als groeimodel voor de organisatie. Er zijn lichtpuntjes te vinden in deze 'gesloten' tijd vol veranderingen. En nu we het toch over verhalen lezen hebben en dat meer doen in coronatijd: u leest er meer over in deze uitgave. En ik denk stilletjes: 'fijn dat Ikea en de MediaMarkt nog even gesloten blijven. *Eveline Zuurbier*

Redactie

Eveline Zuurbier, hoofdredacteur,
E: redactie@sintludgernu.nl,
T: 06-2124 2143
Frans Stoltenborg,
Diaken Cor Peters,
Luuk Kouijzer
Romy Stapelbroek, jeugdredacteur
Albert Hulshof, corrector

Beheer website

Luuk Kouijzer,
E: webmaster@paulus-ludger.nl

Volgende nummer

Voor de uitgave van april is de inleverdatum voor artikelen en foto's uiterlijk vrijdag 5 maart. Voor de uitgave van mei is dat 7 mei. Uiteraard kunt u de redactie ook tippen. SintLudgernu.nl niet ontvangen, wijziging van het adres of vragen omtrent het parochieblad? Neem dan contact op met het secretariaat van uw locatie.

Omslagfoto

Het vaandel van Sint Jozef van de arbeidersvereniging, de latere FNV van Lichtenvoorde. Foto: Eveline Zuurbier

Pastoraal werker
Carla Roetgerink

Geloven gaat door: verkondiging van het evangelie is geen bekeringswerk

In het kader van het thema 'een nieuw begin' hoorde ik recent in een radioprogramma iets interessants. Het ging over zogenaamde 'millennials', jongeren geboren tussen 1980 en 2000, veelal de jonge ouders van onze tijd. Ze zijn door hun ouders, sterk aangemoedigd om bewust en zelfstandig in het leven te staan, hun eigen keuzes te maken en hun eigen geluk te realiseren. 'Alles kan, als je maar wilt', was het levensmotto. Dus willen ze ook alles: een goede baan én een mooie auto én een opwindende partner én een rijk sociaal leven én de laatste films zien én verre reizen maken én een eigen huis. Ze zijn druk en vinden 'nee' een moeilijk woord. En dan ineens is daar een beklemmend gevoel of dit nu alles is? Of het allemaal wel zinvol is. Zijn zij als kinderen nog vertrouwd gemaakt met oorsprong, doel en zin als samenhang in hun leven? Deze prangende vragen worden gerangschikt onder het dertigersdilemma. En Covid-19 doet daar nog een schepje bovenop.

Jezus neemt ons niets af

Ook Jezus was rond de dertig toen Hij begon aan zijn driejarig openbaar optreden en naar de mensen toeging, ze opzocht en genas. Hij wist dat geloven, vertrouwen is dat God er altijd voor ons is. Dit goede nieuws kwam Hij brengen. Hij wees liefdevol op het gegeven dat leven meer is dan alleen het voor de hand liggende, dat we kunnen zien en met ons verstand kunnen beredeneren. Hij ging Zelf voor in de Verrijzenis, in eeuwig leven. Dringt dat nog tot ons door? Geloven begint met je verbazen, verwonderen ... Jezus sprak in zijn tijd op geheel nieuwe wijze: in tegenstelling tot de schriftgeleerden sprak Jezus bevrijdende nieuwe woorden. Hij vertelde geen wetmatigheden en legde geen regels en onnodige lasten op, die ons in een keurslijf dwingen. Hij neemt ons niets af. Hij combineert waarheid met liefde, de meest denkbare zuivere en prachtige combinatie in ons leven. In pastorale gesprekken zijn deze gedachten vaker een nieuw begin. Een nieuwe ruimte om het erover te hebben: over die persoonlijke zoektocht naar zin en geloof.

Wat kan geloof voor je betekenen? Mensen maken persoonlijke afwegingen en ontdekken dan dat Jezus onbaatzuchtig en barmhartig ons iets aanreikt en niets komt afpakken of opleggen.

Ieder einde is een nieuw begin

Terug naar het radioprogramma: met verbazing hoorde ik een jonge religiepsycholoog, astrosocioloog en spiritueel antropoloog in gesprek. Kortom: jonge mensen die een wetenschap hebben gestudeerd en een soort bijvoeglijk naamwoord zetten voor hun functie. Is dat om het eigentijdser te maken? In geloof nemen we een verandering en een verschuiving waar; ook in de media. Ieder einde kent een nieuw begin. Iedere fase en ieder tijdperk geeft nieuwe kansen. En net als in Jezus' tijd zoeken we naar nieuwe manieren om geloofsgesprek mogelijk te maken. Om te delen wat we voelen, denken en ons raakt.

Niet geboren om te overtuigen

Op de vraag van de interviewer of ze ook wel eens kritische geluiden hoorden vanuit hun ruim 30.000(!) volgers op social media, antwoordde één van deze jongeren: 'jaze-ker, maar daar hoef ik niets mee! Ik ben niet geboren om anderen te overtuigen van mijn geloof'. Leest u dit antwoord nog eens ... en wellicht zet het ook u aan het denken zoals het mij ook met verwondering raakte. Zijn we dan niet geroepen om het evangelie te verspreiden, de vreugdevolle Boodschap van liefde uit te dragen en alle mensen tot leerling van Jezus te maken? (Mt. 28, 19-20) zoals we in ons nieuwe beleidsplan schrijven?

De opdracht van de verkondiging van het evangelie is toch een roeping van iedere gedoopte? En niet alleen een taak van het 'bevoegd personeel' en van daartoe geselecteerde kerkelijke functionarissen. Daar moet ieder van ons toch iets mee?

Kerk is plaats waar je jezelf kan zijn

De overeenkomst tussen beide gedachten is niet zozeer een kwestie van woorden maar juist van daden van verbondenheid. De ver-

kondiging van het evangelie is namelijk geen bekeringswerk. De kerk groeit door 'aantrekkingskracht' en 'persoonlijke getuigenis', zoals Sint Jozef voorgeleefd heeft. Zonder prestatiedrang, op de achtergrond, vol vertrouwen, stabiel en zorgzaam met veel geduld. Of zoals jonge mensen dat zelf verwoorden: de kerk is zo ongeveer de enige plek waar je jezelf kunt zijn, waar anderen voor jou bidden, waar je even niets hoeft en tot rust kunt komen. We kunnen ook langs een andere weg tot geloof komen.

Nieuw begin in de kerk: Gods voorzienende en trouwe liefde

De huidige pandemie kan ons geestelijk verlammen. Geconfronteerd met zoveel beperkingen en onzekerheden, worden we verleid om het klein te houden en niets nieuws te beginnen.

We kunnen beter wachten; tot dat alles weer 'normaal' wordt.

Maar dat lijkt me de dood in de pot. Het probleem hiermee is dat we niet weten wanneer dat 'normale' ooit terugkomt. God wil met ons zijn in het 'hier en nu'. Juist in deze tijd 'omgeeft Hij ons met zijn goedheid en genade' (Ps. 117,2).

En dan dringt die vraag zich op -zowel persoonlijk als voor de parochie: wat betekent Jezus voor ons? Hoe is God aanwezig? Wie is Hij die mede jouw richting bepaalt? Christus zelf, helpt ons, de kerk buiten zichzelf te laten treden en helpt ons zoeken. Het is al aan het gebeuren, zien we het niet? Iedere crisis, in persoonlijk leven, in algemene zin of in de kerk, betekent een nieuw begin. We komen in beweging omdat we gedragen en voortgestuwd worden door de heilige Geest. De voorzienende en trouwe Liefde van God laat ons dat ervaren en wil ons helpen dit te kunnen weerspiegelen.

Namens het pastoraal team wensen we u een goede veertigdagentijd op weg naar een Zalig Pasen.

Pastoraal werkster C. Roetgerink

Rechtstreeks van de bestuurstafel

Verslag vergadering van het parochiebestuur.

Pastoraal

- Verhuizing en afscheid van pastor Ronald den Hartog
- Er wordt gewerkt aan een weekendrooster tot aan de zomervakantie.
- Mgr. Woorts is beschikbaar voor het hele Paastriduum, zodat die zowel in Groenlo als in Lichtenvoorde gevierd kan worden, met inachtneming van de coronamaatregelen.

Bestuur

- Dit is de eerste vergadering van het bestuur (PB) van de nieuwe parochie. I.v.m. covid-19 wordt er digitaal vergaderd, het complete bestuur is aanwezig. Na het openingsgebed volgt een 'rondje persoonlijk'.
 - Pastoor H. de Jong heeft dhr. J. Rosendaal als vice-voorzitter gedelegeerd voor een aantal taken. Het bisdom wordt hierover geïnformeerd.
 - Besloten is om dhr. H. de Graaf voor een jaar te benoemen voor de functie van stafmedewerker.
 - Er wordt besloten om een dagelijks bestuur (DB) in te stellen.
 - Een nieuwe parochie, een nieuw bestuur, de nieuwe functie van stafmedewerker, een DB: er zal even tijd nodig zijn om de meest efficiënte werkwijze te vinden.
 - Het bestuur vergadert in principe elke laatste donderdag van de maand met uitzondering van de maand juli.
- Volgende PB-vergadering is op 25 februari 2021.

Personeel en vrijwilligers

- Dhr B. Bomers, belast met de portefeuille personeel en vrijwilligers, is zich inmiddels

aan het oriënteren en inwerken.

- Het bestuur gaat akkoord en is blij met de aanstelling van dhr. H. Goorhuis als vertrouwenspersoon voor de HH. Paulus en Ludgerparochie.

Financiën

- De volgende vergadering worden de parochietarieven behandeld.
- Het collecteschema voor 2021 is goedgekeurd. Het secretariaat stuurt het naar de locaties.
- Het secretariaat inventariseert de status van de Actie Kerkbalans per locatie.

Gebouwenbeheer

- Het DB neemt mee om iemand te zoeken voor de portefeuille Gebouwen.
- Het bestuur besluit om een commissie 'Herbestemming' in te stellen. Het reglement van die commissie is besproken en vastgesteld. De heren H. Bos en H. de Graaf zijn gevraagd om met hun kennis als voormalig bestuurders daarin zitting te nemen.
- Bredevoort: er worden in februari hoorzittingen gepland i.v.m. de voorgenomen onttrekking aan de eredienst van de kerk. De laatste eredienst staat gepland voor 28 maart 2021.
- Aalten: Voortbordurend op eerdere afspraken wordt besloten om de kerk van Aalten op 7 februari 2022 aan de eredienst te onttrekken. Gestreefd wordt om de maanden daarna de kerk over te dragen aan de nieuwe eigenaar.

Communicatie

- Het bestuur is blij verrast over het getoonde parochielogo. Zodra het logo definitief is vastgesteld wordt op basis hiervan de huisstijl ontwikkeld alsmede de lay-out van de web-

site en de facebookpagina.

Technisch en inhoudelijk worden de websites al op elkaar afgestemd.

- Het bestuur besluit om na elke vergadering een 'Nieuws van het Bestuur' te publiceren.
- Het aangeleverde concept communicatieplan komt de volgende keer op de agenda. Er volgt nog een nadere afstemming tussen het parochieblad en de digitale nieuwsbrief.
- Alle locaties krijgen een uniform e-mailadres met @paulus-ludger.nl achter de plaatsnaam.

Begraafplaatsen

- Dhr. G. Bartels, belast met de portefeuille begraafplaatsen, heeft een rondgang langs alle begraafplaatsen gemaakt en is bezig met een inventarisatie.

Geloofsgemeenschappen

- Mw. B. Hummelink, belast met de portefeuille geloofsgemeenschappen, meldt dat er in Lichtenvoorde een nieuwe beheercommissie is gestart.
- Er komt een schema om alle locaties te bezoeken.

Namens de parochie HH. Paulus en Ludger, Berry Brockötter, portefeuille Communicatie

Paastriduum in Lichtenvoorde en Groenlo

Op Palmzondag 28 maart begint de laatste week van de Veertigdagentijd, die Goede Week wordt genoemd. Dit vanwege het vele goede dat de Heer ons bracht, vooral door Zijn lijden, sterven en verrijzenis. Op Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag en in de paaswake vieren we de kern van ons geloof. Deze drie dagen noemen we het paastriduum.

Op het moment dat ik dit bericht maak, hebben we nog steeds te maken met veel beperkingen. Vorig jaar waren er tijdens het paastriduum, als ook in de hele paastijd, geen vieringen met gewone kerkangangers. Alleen mensen met een taak maakten de vieringen fysiek mee, wel kon er thuis via kerkdienstge-

mist.nl worden meegevierd.

Ik ga er nu maar van uit dat de komende tijd het maximum van dertig kerkangangers, exclusief medewerkers, gehandhaafd blijft. Dit betekent dat u wanneer u een viering wilt bezoeken u zich aanmeldt via de website of de reserveringstelefoon.

Omdat wij het geluk hebben dat Mgr. H. Woorts, hulpbisschop van Utrecht, ons komt ondersteunen kunnen we het volledige Paastriduum op twee plekken in de parochie aanbieden: in Lichtenvoorde en in Groenlo.

Mgr. Woorts zal de vieringen in Groenlo leiden samen met diaken Peters, ikzelf en pastoraal werkster Roetgerink zijn in Lichtenvoorde. We hebben als pastoraal team besloten – nu dit mogelijk is – om voor dit jaar op

de oude voet verder te gaan.

De paaswake betekent voor de negen geloofsgemeenschappen van de voormalige St. Ludgerparochie worden in de Lichtenvoordse Bonifatiuskerk gehouden. Voor de paaswake nodigen we elke geloofsgemeenschap uit om met drie vertegenwoordigers aanwezig te zijn. Dit betekent dat de paaswake – in tegenstelling tot de andere vieringen van het paastriduum – een viering in besloten kring is, waarvoor u zich dan niet kunt aanmelden.

Op Palmzondag worden in Lichtenvoorde ook de palmtakjes gezegend voor andere geloofsgemeenschappen. Nadien kunt u in uw eigen geloofsgemeenschap een palmtak-

Eigen project parochie voor de Vastenactie 2021

Boardingschool Keren Eritrea

Zoals vorige jaar heeft de parochie ook dit jaar een verzoek van het bisdom Keren in Eritrea gekregen om het hieronder omschreven project te ondersteunen in de vastentijd van 2021. Dit project wordt gecoördineerd door één van onze parochianen uit Eibergen. In de meeste omliggende dorpen van de stad Keren zijn geen middelbare scholen. Dat is de reden waarom studenten naar de dichtst bijgelegen stad moeten reizen om hun school/opleiding voort te zetten. Dit is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Want iedere dag naar de stad reizen is voor velen niet haalbaar vanwege de grote afstand die de studenten moeten afleggen. In de stad een kamer huren is ook niet voor iedereen even makkelijk aangezien de economische situatie van de dorpingen, de schaarste aan woonruimte en de hoge huurkosten een belemmering vormen. De enige optie voor de ouders is hun kinderen thuis te laten blijven.

Om kinderen toch een opleidingskans te bieden probeert de RKK in het bisdom Keren een oplossing te bieden door een boardingschool (kostschool) als een verblijfsmogelijkheid aan te bieden voor de allerarmste kinderen uit de omliggende dorpen. Zij hoeven hun studie niet te onderbreken vanwege gebrek aan onderdak. Er is een commissie die de situatie van het gezin bestudeert en kijkt of de student in aanmerking komt. Er is plaats voor één kind per gezin zodat de mogelijkheid voor ieder gezin gelijk blijft.

Het Vastenactieproject bestaat uit de renovatie van een bestaand gebouw. Als het volledig gerenoveerd is, zal dit gebouw verblijf- en studeer ruimte bieden voor ongeveer 65-70 leerlingen per jaar. Dit project zal zorgen dat

Dit is een **Eigen Doel** van:

St. Paulusparochie, Groenlo
Parochie Sint Ludger, Lichtenvoorde
Parochie Heilige Augustinus, Amsterdam

IBAN: NL21 INGB 000 000 5850 ■ www.vastenactie.nl

het gebouw blijft bestaan. Door deze verblijfsmogelijkheid wordt studenten een kans geboden hun studie voort te zetten zonder zorgen over onderdak. Zij hoeven geen grote afstanden af te leggen en kunnen zich daarvoor volledig focussen op hun studie. Voor ouders is het geruststellend dat hun kinderen een goed onderdak hebben en zo kunnen werken aan een goede toekomst.

Een goede opleiding zorgt niet alleen voor persoonlijke ontwikkeling maar helpt ook mee aan het welvarender maken van de gemeenschap. Studenten van arme gezinnen

uit meer dan 21 omliggende dorpen kunnen gebruik maken van de boardingschool in Keren.

Dit project is uniek, en dankzij uw gulle donatie kan het gebouw voor langere periode gebruikt worden.

U kunt uw gift overmaken op het rekeningnummer van de Vastenactie NL 21 INGB 000 000 5850 o.v.v. projectnummer 401390

Alvast bedankt voor uw bijdrage.

Namens de Bisschop van Keren Eritrea

Uw broeder in Christus, Musie Sium Eibergen

je afhalen. Na de avondmis van Witte Donderdag is de Bonifatiuskerk tot 21.30 uur geopend voor aanbidding in stilte.

Verdere bijzonderheden melden we via de website en digitale nieuwsbrief. De geloofsgemeenschappen ontvangen nog nadere informatie over de invulling van en medewerking aan de vieringen. Het pastoraal team wenst u een goede voorbereiding toe.

Pastoor H. de Jong

De kinderkruistocht in Lichtenvoorde

De laatste woord- en communieviering op kerstnacht was in 2019.

Tekst en foto: Eveline Zuurbier

Eens waren het de kanuniken van St.-Augustinus van het kapittel van Windesheim die in het landschap, buiten de stadsmuren van Bredevoort zochten naar moderne devotie. Ze bouwden een klooster maar dat ging ten gronde. Nu sluit op Palmzondag de H. Hart en Georgiuskerk de deuren. Exit geloof? Neen! In de oecumene vindt Bredevoort nieuwe mogelijkheden. Van oudsher wonen en leven protestante en katholieke gezinnen hier naast elkaar.

Ze kent de foto's uit glorieuze tijden van de rooms-katholieke kerk in Bredevoort met bruidjes op de voorgrond, voorop lopend in processies of voor een andere hoogtijdag in de smalle straatjes van het pittoreske stadje. Van de veelheid aan mensen op de foto's die 'kerk' uitdragen kun je nu nauwelijks een voorstelling van maken, vertelt Simone van der Sligte van de beheercommissie. Het einde van deze kerk komt te snel nabij, is het gevoel dat onder de parochianen heerst. "Door corona hebben mensen geen gelegenheid om afscheid te nemen. In 2019 was de laatste kerstviering, een week later de laatste eucharistieviering. Twee maanden

later is er corona en blijven de deuren tot 1 juli op slot. Even later zijn alle hosties opgehaald."

Een dag nadat per ongeluk gegevens waren uitgelekt en in De Gelderlander het bericht verscheen over de definitieve

sluiting van de kerk op Palmzondag, reageert ze aangeslagen. Parochianen hebben haar op het werk gebeld, niemand was van die datum op de hoogte. Volgende week zou er coronaveilige parochieavond zijn in de kerk over de toekomstplannen.

Geloof leeft volop onder de ouderen in Bredevoort, geeft Simone van der Sligte aan. "Toen in september weer de eerste woord- en gebedsviering werd gehouden, werd deze druk bezocht. Mensen waren ook nieuwsgierig naar over hoe zo'n viering gaat. Maar dan merk je toch een verschil met een viering met een communie. Er zit toch een verschil? Dat voel je. Bij de dienst erop waren minder mensen in de kerk."

Bredevoort is een kleine geloofsgemeenschap van 370 ingeschreven leden. "De helft geeft nog trouw aan de Actie Kerkbalans. Dat gaat jaarlijks via een automatische incasso. We merken ook hier dat mensen stoppen met doneren als er niets meer is. Ze denken al gauw dat alles naar Groenlo gaat, wat niet zo is. Wil je iets organiseren, dan zijn er wel financiële middelen nodig. Ook nu. Het orgel moet op temperatuur blijven, licht is nodig... ..en dan straks verder. Hoe kunnen we dan nog een geloofsgemeenschap zijn?"

Sinds 2018 is een werkgroep bezig die kijkt

Bredevoort: samen met de PKN kijken naar de mogelijkheden en de onmogelijkheden

naar wat het r.-k. kerkgebouw voor Bredevoort kan betekenen. De groep bestaat uit architecten, uit mensen van Bredevoorts Belang, parochiebestuurders en mensen die beroepsmatig te doen hebben met reorganisaties. Daaruit kwam het plan voor een overdekte boekenmarkt waar ontmoetingen gaan plaatsvinden over het 'vrije woord' en waar duurzaamheid en voedsel de hoofdthema's zijn. Er gaan heidagen voor groepen plaatsvinden. De koopovereenkomst met kinder-welzijnsorganisatie Compassion BV is getekend. "We hebben sfeerbeelden gezien. Er komen verrijdbare boekenkasten die ze onderverhuren aan boekenhandelaren. In de kerk komt een etage. Het gebouw krijgt een goede bestemming. En als ik het goed begrepen heb, kan een uitvaart op deze plek gaan plaatsvinden."

We geloven en leven naast elkaar

Inmiddels is er met de PKN kerk gesproken. Ook daar is de ontkerking merkbaar. "Dat was een warme uitnodiging waarop een prettig gesprek volgde over de mogelijkheden en onmogelijkheden. Ten slotte heb je aan weerszijden te maken met mensen en hun gevoeligheden. We hebben naar onze geloofsgemeenschap een enquête gestuurd. We willen een breedgedragen besluit kunnen nemen over samenwerken."

Hans de Graaf zat tot voor kort in Bredevoorts Belang en is onlangs door de parochie HH. Paulus en Ludger aangesteld om herbestemmingen van kerken nader te onderzoeken en te begeleiden. De geboren Bredevoortenaar is in de H. Hart - H. Georgiuskerk misdienaar geweest en heeft er op de 'bewaarschool' achter de kerk gezeten. "Het is geweldig als we in de Joriskerk gemeenschap kunnen vormen. Van oudsher is de oecumene goed ontwikkeld in Bredevoort. Mensen wonen en leven hier op en naast elkaar", legt Hans de Graaf nader uit. Simone van der Sligte: "We doen al heel veel samen. Drie keer per jaar organiseren we een oecumene, groep 8 van de basisschool rekent op rondleidingen door beide kerken." De 'Ik mis je wandeling', is een gezamenlijk initiatief en wordt er een plan gesmeed een openlucht bijeenkomst te houden voor gelovigen op 't Klooster.

Dat is een historische plek op Schaersheide waar in de late middeleeuwen Windesheimers zich vestigden waar ze op zoek gingen naar moderne devotie om buiten het conflict te blijven tussen bisschoppen en andere machthebbers.

Simone van der Sligte: "Er zijn ook veel gemengde huwelijken in Bredevoort. En dan komt het voor dat katholieke uitvaart in de Joriskerk wordt gehouden of kiest andersom in de onze."

Hans de Graaf: "Je ziet ook dat rituelen als een kaarsje opsteken ook door de PKN zijn ingevoerd. Misschien krijgen we de mogelijkheid dat het beeld van Maria in de Joriskerk erbij komt te staan. Dat er een katholieke teint op een plekje kan worden gegeven zodat we ook ons thuis kunnen voelen", zegt hij. "Maar je kan natuurlijk niet alle katholieke kunst daar dumpen. Dat kun je ze niet aandoen." Het vormt voor Bredevoort een uitdaging om aansluiting te houden met de parochie. "We zijn daarin zoekende. Ouderen hebben moeite om in een grotere plaats naar de kerk te gaan. Dat vinden ze lastig organiseren: je moet iemand vragen. De betrokkenheid is daarvoor niet bijster groot." Hans de Graaf: "Verbondenheid met de parochie zal ook wederzijds moeten zijn. Je hoeft niet per se te vieren, maar contacten dien je te onderhouden. Als dit een losse groep wordt, heb je geen financiën om iets te ontplooiën."

Samen optrekken

"Kijk, we zitten in een te grote jas en je kan als kleine gemeenschap niet alle ballen in de lucht houden. Maar zo af en toe iets organiseren om je te laten zien, moeten we samen mogelijk zien te maken. De vraag is dat geloofsgemeenschappen blijven bestaan en accepteren dat zij niet alle ballen in de lucht kunnen houden. Je kan niet verlangen

Een volle kerk voor de herdenking van pater-missionaris Jan de Vries, 50 jaar nadat hij in Congo werd vermoord. (2015)

dat zij er alle parochiebijeenkomsten bij zijn." Simone van der Sligte verwacht dat er weer betere tijden komen als de jeugd inziet welke houvast geloof ze kan brengen. "Er is iets dat blijft trekken", zegt ze. "Ik moest zelf ook jaren niets hebben van de kerk. Maar dan zie je dat daar een rol voor je is. Nu de definitieve sluiting dichterbij komt is het belangrijkste: samen optrekken." Het voortbestaan van een kleine geloofsgemeenschap doe je naar het eigen vermogen. Meer kan je niet doen, verhaalt ze. Hans de Graaf steunt haar verhaal. "Bij een fusie opgaand in een groter geheel, zit je gauw klem in de organisatie. Een kleine geloofsgemeenschap is anders georganiseerd. Mensen doen alles met elkaar. De grootste taak is omzien naar elkaar." In omzien naar elkaar is Bredevoort groot. In de caritas zijn beide kerken zeer actief. "En ook samen met Aalten, Meddo en Winterswijk hebben we elkaar daarin gevonden."

Hoe we onze glimlach behouden is de sleutel van parochievernieuwing

“We moeten terugkeren naar wat Jezus 2000 jaar geleden van ons vroeg: niet slechts gelovigen of ‘praktiserende katholieken’ maken, maar leerlingen maken.” En: “we gaan van elkaar leren”, wat een dubbele betekenis geeft aan de gedachte: ‘we gaan de kerk bij de tijd brengen van de 21e eeuw’.

Het zijn twee citaten uit het boek van James Mallon. Een Canadese priester, die een boek schreef over een ingrijpende vernieuwing van ‘onze’ geloofsgemeenschappen door een nieuwe evangelisatie. Hij wist in zijn eigen Canadese fusieparochie de identiteit van kerk-zijn terug te geven door geloof te verinnerlijken en deel uit te laten maken van het dagelijkse bestaan. Een kerkgemeenschap zijn is die mensen wat brengt. Hij schreef er een boek over waarin hij ook nadrukkelijk stil staat bij de persoonlijke pijn die mensen ervaren als de buitenwereld hen niet meer begrijpt. Als een familie kiest voor een kerkelijke uitvaart, maar genodigen dat afwijzen. Waar heeft de vriendschap dan gezeten? Hij noemt een dergelijke ervaring van een onderhoudskerk: in een bloeiende kerk wordt geloof ervaren en ‘gevat’. Het boek heet vertaald naar het Nederlands: ‘Als God renoveert’ (Divine renovation), ‘de parochie van onderhoud naar bloei’. Het kwam vertaald in tal van Europese landen uit. ‘Father’ James Mallon reist de hele wereld over om lezingen te geven over zijn ervaringen in zijn groeiende parochies. In zijn vicariaat zijn dat er inmiddels veel meer geworden.

In onze nieuwe parochie is dat boek (2019) een inspiratiebron geweest voor het pastorale beleidsplan. De redactie van SintLudgernu.nl is benieuwd naar hoe de uitgezette beleidslijnen zich vertalen naar de mensenkerk, naar

de geloofsgemeenschappen in Oost-Achterhoek, naar de zichtbaarheid van de kerk en geloof als we onze gebouwen sluiten doordat mensen de kerk niet meer bezoeken. Kortom: *hoe bouwen we aan de kerk van de toekomst, wetende dat de seculiere maatschappij, de massa die religieus denken de rug heeft toegekeerd, de meerderheid vertegenwoordigt?*

“Het concept van James Mallon, Gods renovatie’ is natuurlijk niet één op één toepasbaar omdat onze cultuur verschilt met die van de Canadese. Maar er zitten mooie elementen van opbouw in die we graag aannemen”, leggen de drie pastores uit. “Het betekent niet dat we de pijn onderschatten en met mooie oplossingen willen dicht timmeren. We zijn ons terdege bewust van de overgang van een alom tegenwoordige machtskerk naar een bescheiden minderheidskerk in onze tijd. Een bijzondere geloofservaring is altijd meer dan slechts een betekenisvol detail. Dat spreekt ons aan. God renoveert meestal niet door spierballen te tonen, maar met zachte hand, bescheiden, en begripvol voor menselijk zoeken en desnoods dwalen.”

Een prangende vraag die dan opkomt is: *wat is het belangrijkste, direct na een fusie, wat het pastorale team als leiders op die weg, te doen staat?* “We kunnen zeggen dat we hopen en bidden dat ook parochianen met initiatieven komen. Wij staan open om te luisteren en te helpen Samen werken aan de kerk van de toekomst in de Oost-Achterhoek. Daarvoor zijn wij allen geroepen.”

Regelmatig grijpt James Mallon in zijn boek terug op publicaties, documenten of uitspraken bij toespraken van de pausen en legt hij uit hoe daarmee aan de slag te gaan. Zo neemt hij de woorden van een toespraak van paus Franciscus over die hij tijdens de Wereld-

ons verdedigen tegen alles wat werelds is. De parochies, de scholen, de instituties zijn er om erop uit te gaan.”

De pastores hebben input verkregen uit “een mooie brief van paus Franciscus uit 2018 ‘Gaudete et exultate’ (‘wees blij en juich, over de roeping tot heiligheid’).” Ze beginnen bij zichzelf, bij hun roeping. “Hij spoort ons aan om gehoor te geven aan deze roeping van God. De paus schrijft daarin dat we geen genoegen moeten nemen met een kleurloos en middelmatig bestaan. (red. geen onderhoudskerk zijn en niet als mens). Het is de moeite waard om te ontdekken wat de roeping tot heiligheid voor ons concrete leven kan inhouden zonder wereldvreemde heilige boontjes te worden. We worden gelukkig en volledig de mens die God in gedachte had toen Hij ons schiep.”

Verbonden met Christus

Het pastorale beleidsplan draagt de thematische titel: ‘Verbonden in Christus’. De pastores verwijzen naar de bron, naar de oorsprong van “wat betekent dat ik als gedoopte de naam van Jezus Christus draag, dan daagt mij dat uit om op mijn manier verkondiger te zijn van de Blijde Boodschap waar Jezus voor geleefd heeft? Als parochie en geloofsgemeenschappen zien wij het als onze opdracht in een veranderende wereld leerling van Jezus te zijn. Samen komen voor gebed en eredienst, omzien naar mensen die met zorgen of noden leven. Samen het geloof doorgeven en elkaar helpen om leerling van Jezus te worden en/of te zijn.”

Het boek van James Mallon beschrijft dit heel verhelderend in vier ontwikkelingsfasen: gedoopte zijn, leerling worden, als discipel geloof uitdragen en tot apostel gewijd worden die als leraar helpt bij de verdieping en/

jongerendagen in Rio zei tegen de Argentijnse jeugd: “ik wil dat er een warboel ontstaat in de bisdommen, ik wil dat mensen naar buiten gaan, de straat op. Ik wil dat we

Een bewerking door Eveline Zuurbier

of naar nieuwe wegen leidt in het geloofsleven. De kerktaal vertalend is dit de ontwikkeling van pupil naar aspirant en misschien als volwaardig speler van de sport/theater en al of niet trainer worden van het spel. De uitvoering op het podium is het hoogtepunt van de eucharistie vieren.

Maar als het hoofdveld met de kleedkamers en de kantine in kleinere geloofsgemeenschappen zoals Vragender, Bredevoort, Rekken, Livelde en Aalten de deuren dicht hebben moeten doen, kunnen zij dan zonder een kerkgebouw van samenkomst nog doelen stellen?

"In de fusieperiode, al startende in 2018, sloegen we de weg in van 'met gelovig vertrouwen de toekomst in'. Dit motto geeft de realiteit aan dat het niet meer mogelijk blijkt om de parochieorganisatie in stand te houden. In de kerk en samenleving is veel veranderd. Veel van wat vanzelfsprekend was, is wegge gevallen. Veel mensen geven aan wel te geloven, maar hebben de kerk daar niet meer bij nodig. Dat merken we in lokale betrokkenheid, de deelname aan de sacramenten en het vrijwilligerswerk. Het komt aan op samenwerken, gericht op ons geloof en mét de mogelijkheden die er zijn. Het fundament voor de kerk van de toekomst ligt in het persoonlijke geloof in God. Daarbij mogen we vertrouwen op de kracht en bijstand van de Heilige Geest."

Wat blijft er lokaal over van de kerk?

"Het wegshoppen (manipuleren-weghalen) van de kerktoren uit een panoramafoto was lange tijd het enige dat zichtbaar werd wanneer we over de zorgelijke toekomst spraken. Nu is dat op meerdere plaatsen in diverse parochies in de westerse wereld een feit. Maar de kerktoren is hoe fier deze ook omhoog wijst naar de hemel, niet hetzelfde als geloven. Hadden we vroeger een cassettebandje, een grammofoonplaat of een bandrecorder om muziek te luisteren, tegenwoordig hebben we Spotify, Sonos en iPads. Daarmee is er veel veranderd, maar de kern is gebleven, namelijk: de muziek zelf. Natuurlijk kent deze ook trends, een Top 2000 en smaken voor verschillende stilen. Lokaal blijft geloven bestaan wanneer mensen naar elkaar omzien (red. in het boek

Alpha-cursus volgen en uitdragen in de vorm van caritas-diaconie). En wanneer jonge ouders en hun kinderen nog meedoen aan de voorbereiding op de sacramenten elders in een kerk. Zij vormen immers de toekomst van geloof in de eigen gemeenschap."

Paus Franciscus houdt niet op de nadruk te leggen op onze barmhartigheid en die van God en op de noodzaak continue te onderscheiden wat Hij van ons vraagt.

Een dieper verstaan van Gods wil houdt in dat wij voortdurend uit die comfortabele veiligheid -jouw comfortzone- worden gehaald.

Dit is een quote uit het document *Amoris Laetitia* van de paus en wat hij dit jaar naar voren zal brengen. Over handelen vanuit onze geloofswaarden in de Achterhoek waar wij leven, zeggen de pastores: "De kerntaken worden steeds centraal aangeboden omdat we als kleiner wordend pastoraal team tot onze taak rekenen om mensen die geloven of zoekende twijfelaars zijn, bijeen te brengen. Niets werkt zo aanstekelijk als een ontmoeting met een gelovig mens. Daar kan geen catechese of andere vorm van geloofscommunicatie tegenop. En hoe fijn is het dat je naar een goed gevulde kerk kan gaan, waar het geloof leeft en je andere gelovigen kan ontmoeten. Ook nieuwe mensen leert kennen. Voor het winkelen, de sport en het vermaak reizen we ook naar plekken waar we graag iets halen."

In het boek 'Als God renoveert', wijst James Mallon op de identiteit van kerk en parochie. **Wie zijn we eigenlijk en wat komen we hier doen? Daarnaast heeft de kerk lang de houding gehad: mensen komen naar ons toe. hoe bereikt de kerk de mensen? En wat gaan zij van een toetredende kerk merken?**

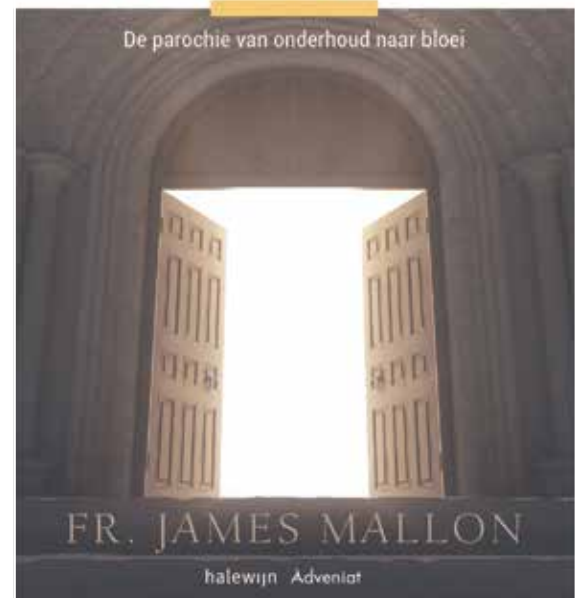
"Het 'kookboek' van de kerk raken we langzamerhand kwijt. Een heldere beschrijving van tradities, ingrediënten en gebruiken is aan het verdwijnen. De grammatica van het geloof verdampt als we er niets aan doen. Daarom is

het belangrijk dat mensen die nog zoekende zijn of willen bijdragen aan het geloof, tradities en verhalen, en dat er ontmoeting is. Daarom is het belangrijk dat er een centraal aanbod is voor cursussen, verdieping, zekerheid van vieringen, enzovoorts. We zijn anders niet ver weg van het moment dat geloof als geheel verdampt..."

En tegelijkertijd gaan we er niet van uit dat geloven kan stoppen. Het is altijd gebleven en heeft vaker hoogte- en dieptepunten gekend in de geschiedenis. Mensen blijven altijd verhalen vertellen. Het lokaal delen van verhalen blijft altijd een belangrijke rol spelen. Een zoektocht naar welke rol God daarin speelt eveneens. Ook lokaal blijft dit belangrijk en kunnen daarvoor nieuwe vormen gevonden worden. Draagkracht oftewel passie vanuit de locatie is daarbij heel belangrijk. Een ander voorbeeld is: de voorbereiding op de sacramenten. Het werkt stimulerend en goed wanneer volwassenen zich melden om katholiek te worden. Dit kan gebeuren vanuit heel diverse motieven, door huwelijk, door de kinderen of doordat een van de sacramenten 'gemist' is door omstandigheden op hun levenspad. Deze mensen komen samen om over geloven te leren.

ALS GOD RENOVEERT

De parochie van onderhoud naar bloei

'Ons kerkgebouw verdween, maar God blijft in Vragender'

Het beeldje van de calvarie dat gespaard is gebleven, na de verwoesting van de kapel in 1646.

Met een lach en een traan is het 150-jarige bestaan van de kerk in Vragender gevierd. Een week later sloot de kerk definitief de deuren. Vragender gaat nu een goede toekomst tegemoet in de HH. Paulus en Ludgerparochie. Daartoe is de aanzet gegeven.

In de met prachtige bloemen versierde kerk is voorzitter Angelo Ribbers aan het woord

Door een opgezette livestream konden mensen thuis meekijken.

Frans Dorresteyn

Warm afscheid van pastor Den Hartog, drie dagen voor zijn vertrek

Frans Dorresteyn kon aan het begin van de jubileumviering de mensen bijna een voor een welkom heten. Vanwege de maatregelen omtrent corona was er geen

receptie, geen koffie en kon er geen expositie plaatsvinden. Daarnaast was de kerk volgens het decreet officieel al niet meer in functie. De pastores hielden het daarom bij een woord- en gebedsdienst in plaats van een eucharistieviering. Dorresteyn zei bij de inleiding dat hij opmerkingen vooraf hoorde als: 'Is dat nog nodig?' 'Is dat een jubileum met een rouwrandje?' 'Waarom gedenken wij zo feestelijk?' Hij antwoordde: "Uit vreugde en uit dankbaarheid. Ook uit respect voor bijzondere en dierbare herinneringen vieren wij dit jubileum." Hij zei ook: "Ons kerkgebouw verdwijnt, maar God blijft in Vragender." Bennie Schilderink vertelde over de geschiedenis. Jan Berend Lageschaar nam het initiatief tot de stichting van een

kerk in 1867. Toen deze er eenmaal stond ontwikkelde de buurtschap zich met drie cafés, winkels (kruidenier en later bakker) tot het kerkdorp boven op de bult. Meer dan 2500 kinderen zijn er in al die jaren gedoopt, 735 huwelijken gesloten en 1100 parochianen ter ruste gelegd op de naastgelegen begraafplaats.

Pastoor De Jong zei in de overweging dat geloof en beleving gepaard gaan met pieken en dalen. Hij verwees daarbij naar de geschiedenis van het dorp en naar vergelijkbare bekende Bijbelse verhalen. Vragender ligt op een hoogte, een stuwwal van waar je de parochie kan overzien. Jezus nam zijn leerlingen dikwijls mee op de berg om te bidden en te bezinnen. Zij daalden dan af de stad in om het geloof te verkondigen. En er is een berg waar Jezus afscheid nam van zijn leerlingen die alleen verder gingen. De geschiedenis van Vragender kent een periode dat het katholieke geloof verboden was. Maar het geloof is overeind gebleven en weer hersteld.

"Geloven en in die verbondenheid samenkomen gaan niet altijd van een leien dakje." Op het altaar stond een calvarie uit de voormalige St.-Jacobskapel, nu een ruïne. 'Geloof is niet onverwoestbaar', zei pastoor De Jong. Er werd gebeden voor een goede toekomst voor de geloofsgemeenschap.

Bennie Schilderink vertelde over de rijke geschiedenis

Tekst en foto's: Eveline Zuurbier

Na 150 jaar is het voorbij...

"Het moet nog allemaal bij me landen", zegt een parochiaan. Ze wuift haar emotie uit haar gezicht weg met haar handen. En ook de blik van de twee pastores, De Jong en Peters die even daarvoor met bedrukte gezichten de Antonius van Paduakerk uitliepen, hakt erin bij de aanwezigen. Op het feest van Maria Lichtmis waarop hoop en groei van de kerk gevierd worden, is de Vragenderse kerk aan de eredienst onttrokken. "Het leven en geloven beginnen thuis in de geborgenheid van het gezin", was een opmerking in de preek die diaken Peters later in de dienst. Het is een van de lichtpuntjes waar de veranderende kerk op zal inhaken. Het beëindigen van de kerk als religieus gebouw gebeurde met een laatste aanbidding van het Allerheiligste waarna de drie altaren werden ontbloot, de relikven werden opgeborgen, het evangelieboek naar de sacristie werd gebracht en de kaarsen werden gedoofd. Ook de cantors bliezen de aftocht van de koorzolder.

Diaken Cor Peters zei aan het begin van de dienst: "We staan op het kruispunt in geloven en kerken sluiten" en vertelde dat er talloze momenten waren dat ze dachten dat alles voorbij was, maar het geloven ging door omdat het in de mensen zit. Hij preekte aangrijpend. "Het bericht van sluiting kwam ook hier hard aan. Dat is begrijpelijk: lief en leed zijn hier gedeeld. Maar we zien dat we een aantal generaties missen die kerk-zijn als een direct onderdeel van geloof in hun leven beleven. Er is een krimp gaande; geen kramp. Ik ben zelf van de tijd van de verzuilde samenleving. De manier van geloven stond al vast met katholieke (sport)verenigingen. Nu maakt iedereen zelf die afweging. Media bieden een groot aanbod in geloven en zingeving. Je merkt dat iedereen zoekende en twijfelende is naar zingeving. Jongeren voelen zich niet meer aangesproken. Maar ik denk dat we niet meer dezelfde taal spreken. De opvoeding van kinderen en die van het geloof zijn veranderd." De diaken deed daarbij een stille oproep: "we mogen niet blijven steken in vertwijfeling. Dan blijft er niets over van het geloof."

De geloofsgemeenschap in Vragender blijft verbonden met de andere locaties in de parochie en zodoende is dit einde ook een nieuw begin. "In de 150-jarige geschiedenis waren er pieken en dalen. We zoeken nu naar andere wegen: 'parochianen houd elkaar vast!' De kracht van de Gods heilige Geest laat ons leiden naar nieuwe wegen."

Er was een livestream opgezet. Deze bood aan de mensen die thuis keken de gelegenheid ook waardig afscheid te nemen van hun kerk. Het gebouw krijgt een nieuwe bestemming met 8 appartementen. "Ook dan vinden mensen in dit kerkgebouw een thuis."

De ciborie met hosties uit het tabernakel wordt geborgen in de koorkap de kerk uitgedragen door pastoor De Jong.

Herman Ubbink dooft de laatste kaarsen bij St. Jozef

Van beide gebeurtenissen is een livestream gemaakt die op de website van kerk.vragender.com, YouTube en met een link in het bericht op de parochiewebsite terug te zien is.

Hans de Graaf toont de relikven

Diaken Cor Peters die een indrukwekkende en tevens bemoedigende preek hield.

Parochie Parels: het vaandel van de kath. vakbond

De vereniging is de voorloper van de huidige vakcentrale de FNV: de Werkliedenvereniging Lichtenvoorde. Opgericht in 2013 door de plaatselijke kerk met de naam 'R.K. Arbeiders Vereeniging St. Jozef'.

Gelijke kansen, geen kloof te laten ontstaan tussen groepen mensen en dat bij ziekte of werkloosheid gezinnen konden rekenen op een uitkering om in hun onderhoud te voorzien waren de onderliggende redenen van de kerk. 'Omzien naar elkaar', 'samenwerken' en 'solidariteit' vormden de hoofdmoot.

Er was in die tijd nog geen enkele wet die de sociale positie van de werkmans regelde.

De oprichting van plaatselijke vakbonden maakte arbeiders bewust van hun afhankelijkheid van de werkgevers en de kracht van gezamenlijk optreden.

Het leverde een eerste tegenkracht op voor afspraken over het loon en werkomstandigheden.

Het samen optrekken van arbeiders leidde tot meer onderlinge solidariteit en trots.

Er kwam een vaandel. De patroonheilige Sint Jozef van noeste arbeiders werd erop gemaakt. Voor het vaandel van de werkliedenvereniging in Lichtenvoorde werden in 1915 400 aandelen van 50 cent verkocht, de contributie werd met 1 cent verhoogd en pastoor San-

ders deed er 15 gulden bij. Het vaandel kon na lang sparen gemaakt worden. Kunstenaar August van Os, ontwierp het vaandel waarna het zacht fluwelen doek met gouden draden werd geborduurd en afgezet. Het was een kostbaar geheel. Eens liepen trotse dragers van de arbeidersvereniging mee in processies. De beweging was door de kerk in Lichtenvoorde gesticht.

Een aanleiding moet zijn geweest de bouw van het patronaatsgebouw aan de achterzijde van de Bonifatiuskerk. De algehele zielzorg in Lichtenvoorde was in die dagen in handen van paters Franciscanen. Pastoor Sanders was ook Franciscan. Hij richtte voor de jongeren in Lichtenvoorde het Patronaatsgebouw

op, waarin zij hun vrije tijd konden besteden. De pastoor had het klaargespeeld het hele gebouw voor weinig geld op te trekken. Alleen het materiaal moest betaald worden. Het metsel- en timmerwerk werd geklaard door alle ambachtslieden uit de parochie. In dat gebouw hebben zij zich vereend. Toen de nieuwe kerk gebouwd (1913) werd en de noodkerk te klein bleek, werd het achterste deel van het Patronaat aan de noodkerk toegevoegd.

De hoofdredenen van de oprichting van St. Jozef was natuurlijk de industrialisatie. In Lichtenvoorde waren de schoenfabrieken, zuivel(boter)- en vleesfabrieken. Werklieden werden onderworpen aan het tempo van de machines in plaats van dat ze met ambachtswerk hun producten in het geheel konden afronden. Was de positie van de arbeider in Lichtenvoorde dan slecht? Uit een memoire van een arbeider uit een van die fabrieken blijkt dat dat wel meeviel. 'De baas liep zelf door zijn bedrijf, maakte een praatje, informeerde naar de huiselijke situatie, zodoende was hij op de hoogte van de vaak slechte omstandigheden. Het gebeurde wel dat hij tegen een werkmans zei: 'Kom vanavond na werktijd even naar mijn villa. Ik geloof dat

mijn vrouw nog iets voor jullie heeft'. Dat waren dan bijvoorbeeld kleren, waar de kinderen van de baas uit gegroeid waren. In de dure wintermaanden kreeg elke arbeider een paar mud kolen, die hij 's avonds met de kruiwagen kon afhalen van de fabriek'. (citaat uit de Lichte voorde nr 63 nov 2011)

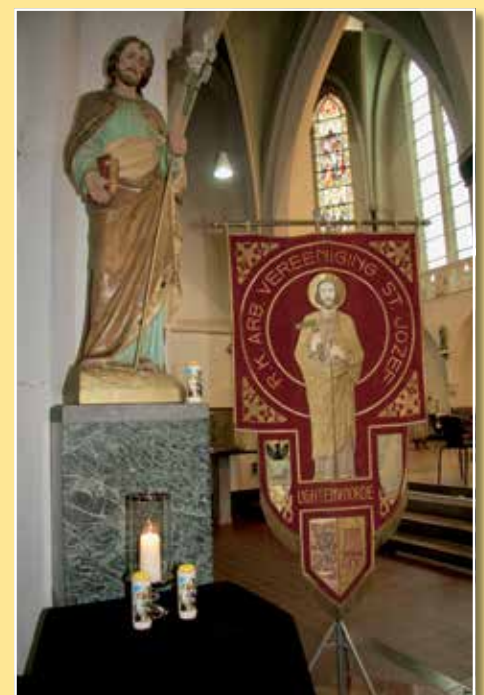
In 1915 werd het vaandel ingewijd, waarna een trotse rondgang door Lichtenvoorde met harmonie St. Cecilia volgde. Deze harmonie is overigens met geldelijke steun en leden van de vakbeweging tot bloei gekomen. Zo ook richtte de werkliedenvereniging de toneelvereniging Utile Dulci op.

De kerk hielp St. Jozef aan een Levens- en Vormingsschool en daarnaast kwam er ook een vrouwenbond (KAVV). Vrouwen konden niet achterblijven in de ontwikkeling. Het Gemengd Koor Lichtenvoorde is uit KAV (Katholieke Arbeiders Vereniging) in 1946 opgericht.

Belangrijke voorzitters van het werkliedenverbond waren Herman Harmsen en Herman Olijslager. Beiden waren ook jaren lid van de gemeenteraad. Zij hebben in Lichtenvoorde een straat gekregen die hun namen dragen.

Het vaandel was een kostbaar bezit van de arbeidersbond waarmee men graag pronkte. In de Tweede Wereldoorlog moest het vaandel in veiligheid gebracht worden. Maar waar zou het veilig zijn?

Waar was het gebleven? Op 19 november 1946 werd het vaandel teruggevonden op het hoofdkantoor van de vereniging in Utrecht. Het moest worden gerestaureerd. Vanaf dat moment ging het om het bewaren. In 2015 werd op de zondag na de Dag van de Arbeid op 1 mei, het vaandel teruggegeven aan de parochie in Lichtenvoorde

De heilige Jozef, een voorbeeld in onrustige tijden

Menig basisschool in de parochie draagt de naam van Sint Jozef. Op deze foto de school in Aalten. Foto: Frans Stollenborg

Tekst: Hans de Graaf

Wij kennen hem vooral van de kerststal en van de vlucht met Maria en het kind naar Egypte. Jozef is wat onderbelicht. In de verhalen van het heilig evangelie komt Jozef alleen voor in Jezus' jeugd (in Mattheus 01-02 en in Lukas 01-02). Jozef is een verre afstammeling van David. Hij is timmerman (Mattheus 13,55) en woont in Nazareth. Hij is een rechtschapen mens, die liefdevol zorgt voor Maria en haar kind. Meer weten wij eigenlijk niet van hem. De heilige Jozef is onder de heiligen ogenschijnlijk een stille figuur, wel aanwezig, trouw en toegewijd, maar niet op de voorgrond tredend. Toch neemt de heilige Jozef in onze kerk een bijzonder plaats in.

Paus Franciscus schreef eind 2020 een document. Het draagt de mooie titel van 'Patris corde' (met het hart van een vader). Daarin wordt Jozef als voorbeeld gesteld en is een heel jaar, tot aan 8 december 2021, aan hem toegewijd. De paus zet de heilige in de schijnwerper als een rolmodel, net zoals zoveel stille en onbekende helden in deze coronapandemie, een rolmodel zijn van moed en bescheidenheid, gehoorzaamheid, tederheid en verantwoordelijkheid. Ook andere pausen hebben in het verleden aandacht gevraagd voor Sint Jozef, wiens feestdag op 19 maart valt.

Op Maria na heeft de kerk zich met geen enkele andere heilige zo sterk beziggehouden als met de Sint Jozef. Paus Pius IX riep

hem op 8 december 1870 uit tot universele beschermheilige van de kerk in de wereld. Paus Leo XIII (1878-1903) richtte de aandacht op de relatie van deze timmerman met de wereld van de arbeid. Katholieke vakbonden droegen zijn naam. Paus Pius XII zou hem in 1955 dan ook uitroepen tot patroon van de arbeiders. Sint Jozef is in de kerkelijke visie een rolmodel voor alle vaders. Jozef maakt immers duidelijk, dat men geen vader wordt door een kind ter wereld te brengen, maar door voor dat kind op een verantwoorde manier te zorgen en het ook bij de hand te nemen in zijn belangrijkste levensmomenten.

In de loop der jaren droegen en dragen nog steeds heel wat r.-k. lagere scholen en kleuterscholen (nu basisscholen) de naam van de H. Jozef. Ook in onze parochie staat zijn naam op enkele schoolgevels. Zo ook in Aalten aan de Dijkstraat. Voor deze school staat ook zijn beeltenis. Een traditioneel beeld dat zorgzaamheid en liefde uitdrukt voor het kwetsbare leven. In 1903 prijkte dit beeld voor het eerst hoog in de gevel van de oude St.-Jozefschool. Zusters van St.-Franciscus gaven daar les. De school was belangrijk voor de emancipatie van de katholieken in het dorp. De nieuwe Jozefschool op nagenoeg dezelfde plek voert een mooie spreuk: 'Quis es existas'. (Word die je bent). Dat is een mooie gedachte bij het lesgeven en op-

voeden van kinderen. Het kan ook verbonden worden met St.-Jozef, want 'worden die je bent' vraagt om zorg en liefde voor dat wat groeiende is.

Jozef kan ons motiveren om in onrustige tijden te doen wat ertoe doet: zorgzaamheid en liefde geven en een stille en sterke kracht zijn op de achtergrond. Hij nodigt ons uit om anderen te verwelkomen, zonder uitsluiting, zoals ze zijn, met een bijzondere voorkeur voor de zwakken. En dat is toch wel tegengesteld aan de opdringerigheid van de vele schreeuwerige ego's vandaag de dag die de wijsheid in pacht denken te hebben.

Heilige Jozef, bid voor ons in deze tijden. Amen.

Sint Jozefgebed

Bidden we vandaag en bijzonder op 19 maart, op voorspraak van Sint Jozef, om bescherming voor alle mensen en hun taken, in het gezin en in de familie van de Kerk.

Dat iedere mens in de concrete uitoefening van hun verantwoordelijkheden, de voorzienende en trouwe Liefde van God mogen ervaren en kunnen weerspiegelen in hun eigen leven. Dat de zorgen, het lijden en de onrust van de coronapandemie eindig zijn.

En wij een nieuw begin mogen maken op basis van onze recente ervaringen en steeds meer doordrongen worden van de werkelijke waarden in het leven. Dat we niet blijven steken in twijfelen en zoeken. Dat nieuwe manieren van geloofscommunicatie gevonden worden om geloof te delen met elkaar. Dat God het fundament is nu en alle dagen en nachten in ons leven. Amen.

Jozefdevotie: noevenkaarsen

Jeugd@church

Een broodhaantje bakken voor PalmPasen

Zondag 28 maart is het PalmPasen. Dan denken we aan Jezus die als een Koning werd binnengehaald in Jeruzalem. Vorig jaar deden we je in dit parochieblad voor hoe je een palmpasenstok maakt. Normaal is er een palmpaasoptocht door de kerk. Dit jaar gaat die waarschijnlijk niet door door corona. Daarom bakken we samen met jou broodhaantjes en -haasjes. Het haasje is voor het paasontbijt.

Wat heb je nodig voor 4 broodjes

500 gram bloem
1 theelepel zout
1 zakje droge gist
1 theelepel suiker
3 dl. Water of melk
1 mengkom
rozijnen
theedoek

Tip: de week na PalmPasen is het echt Pasen. Maak dan met het deeg de vorm van een paashaasje!

Bereidingswijze

Doe de bloem en het zout in een kom. Voeg de gist en de suiker toe. Maak een kuultje in het mengsel en schenk daar de melk of het water in. Kneed het deeg goed door elkaar. Dek de kom met een vochtige doek (bijvoorbeeld een theedoek). Laat het deeg op een warme plek (bijvoorbeeld een radiator) rijzen tot de hoeveelheid deeg verdubbeld is. Dit duurt ongeveer drie kwartier.

Kneed van het deeg vier haantjes. Maak van een stukje deeg een vleugeltje en plak dat met een beetje water aan het haantje vast. Maak oogjes van krentjes of rozijnen. Bak de haantjes op 225 graden ongeveer 20 minuten gaar en goudgeel.

En prik het haantje op je palmpaasstok!

VOOR wie LENTE-KRIEBELS heeft...

De lente begint deze maand! Wie krijgt niet de kriebels om erop uit te trekken, nieuwe vrienden ontmoeten...

Oeps... we hopen en bidden dat het beter met onze gezondheid gaat. Door corona kunnen veel van onze plannetjes niet doorgaan.

Wat kunnen we wel doen?

De lente in huis halen. Plant een boontje of een bolletje in wat potgrond. Je hoeft alleen regelmatig water geven. En hoe leuk is het als je er nog meer zorg aan geeft. Dat vinden zelfs planten fijn, zei mijn oma dikwijls.

De lente is weer op komst.

Dus hierboven op de foto leuke bloempotjes om eenmaal een klein plantje geworden, deze erin te zetten. Zo begin je de lente goed!

Je eigen bloempot schilderen.

Wat je nodig hebt:

- * een bloempotje, een binnenpotje
- * verf
- * en andere decoratie, denk aan sticker-tjes, kraaltjes, papier.

Hoe te maken

1. eerst maak je het bloempotje schoon met water zodat er geen stof meer op zit.
2. Dan maak/teken je met een zacht potlood een patroon dat je zelf leuk vindt.
3. Kleur dat patroon in met verf.
4. Plak de decoratie die je bedacht hebt erop en laat het potje drogen.
5. Je kan het plantje nu erin zetten en verder opvullen met potgrond.

Moet alles van de bovenste plank?

Vinted!

Voor al in de Goede Week gaat het nogmaals over bezinning. En kleren kopen is daar een goed voorbeeld van. Is het nodig om alles nieuw te kopen of kun je tevreden zijn met tweedehands kleding?

Vinted is een app die je kan gebruiken om je kleren die je niet meer draagt te verkopen. Of kleren die je leuk vindt zou kunnen halen. Vinted is een soort Marktplaats voor kleren eigenlijk.

Het is best een handig app. Het werkt eigenlijk gewoon als een webshop. Het is ook goed om tweedehands kleren te halen want dat is ook beter voor het milieu. Bovendien blijft vrij nieuwe kleding niet bij iemand in de kast verstoffen. Het zou je bijvoorbeeld ook voldoening kunnen geven als je daar kleren op zet of juist haalt. Omdat je dan toch weer iets hebt gedaan om een ander blij te maken met jouw kleding in plaats van het weg te gooien. Je haalt niet per se iets nieuws. Je bent blij met wat een ander niet mooi vond of uitgegroeid is. Vind 't!

Weggeefhoek

De Weggeefhoek op Facebook is een groep waar je oude spullen die je niet meer gebruikt op kan zetten. Die kan iemand dan komen ophalen. Vaak voor niks en af en toe voor een klein bedrag worden de spullen aangeboden. In ieder geval zijn ze goedkoper dan dat je die spullen in de winkel zou halen. Je zet er bijvoorbeeld een tv op die je niet meer gebruikt. En dan krijg je daar reacties op van mensen die daar wel geïnteresseerd in zijn. Soms zijn er meerdere mensen en moet je kiezen. Het kan dan dus ook zijn dat je als bieder niet gekozen wordt. Dit is ook handig voor de mensen die minder te besteden hebben of op dat moment minder over hebben voor iets beters. Als je van je oude spullen af wil is dit een handige methode.

Mis jij je vrienden? Of maak je nieuwe online

Door corona is voor ons allen pas echt duidelijk geworden hoeveel behoefte je eigenlijk aan contact hebt. Mensen in het echt zien, praten, dollen... Je kan natuurlijk met elkaar bellen, zoomen, maar dat is toch wel heel anders dan iemand fysiek ontmoeten. We zetten de voordelen en nadelen op een rijtje.

VOORDELEN

- Je zou mensen kunnen helpen, (klusje). Dat is kort ontmoeten op afstand.
- Als contact weer mag dan zou iedereen weer naar school kunnen en werken.
- Niet ziek worden!
- rust... niet storen aan anderen. Dan zet je jezelf uit.
- niet fietsen in de regen naar school.

NADELEN

- alleen voelen
- ziek worden.
- als iemand coronavirus draagt, verspreidt het zich. Dan duurt de lockdown weer langer.
- Als alles weer mag zou je ook weer dingen moeten doen die je minder leuk vindt.

WEEKENDVIERINGEN

	za 6 en zo 7 maart	za 13 en zo 14 maart	za 20 en zo 21 maart	za 27 en zo 28 maart Palmzondag
Aalten St. Helena	zo 9:30u Dhr. H. de Graaf		zo 9:30u Dhr. J. Droste	zo 9:30u Dhr. H. de Graaf
Beltrum OLV Tenhemenopneming		za 19:00u Pastoor H. de Jong	za 19:00u Wergroep Kiddoesj	za 19:00u Pastoraal werker C. Roetgerink
Bredevoort H. Hart/H. Georgius				zo 11:30u Pastoor H. de Jong Diaken C. Peters Onttrekking aan de Eredienst
Eibergen H. Mattheus	za 19:00u Diaken C. Peters		za 19:00u Pastoor H. de Jong	za 19:00u Wergroep
Groenlo H. Calixtus	zo 9:30u Pastoor H. de Jong	zo 9:30u Pastoor H. de Jong	zo 9:30u Pastoor H. de Jong	zo 9:30u Pastoor H. de Jong
Harreveld H. Agatha		zo 9:30u Mevr. M. Wessels		
Lichtenvoorde H. Bonifatius/H. Ludgerus	zo 11:00u Pastoor H. de Jong	zo 11:00u Pastoor H. de Jong	zo 11:00u Pastoor H. de Jong	zo 11:00u Pastoraal werker C. Roetgerink
Lielvelde Christus Koning	zo 10:00u Wergroep		zo 10:00u Wergroep	
Mariënveld O.L. Vrouw van Lourdes				zo 9:30u Mevr. A. Wopereis
Meddo H. Johannes de Doper		za 19:00u Dhr. J. Dorsthorst Mevr. M. te Kieffe		zo 9:30u Mevr. L. Wolters Mevr. N. te Brake
Neede H. Caecilia				
Rekken H. H. Martelaren van Gorcum	za 19:00u Wergroep		zo 10:30u Wergroep	
Rietmolen H. Caecilia				zo 10:30u Wergroep
Vragender St. Antonius van Padua				
Winterswijk H. Jacobus	za 19:00u Pastoor H. de Jong	zo 9:30u Pastoraal werker C. Roetgerink		zo 9:30u Wergroep
Zieuwent H. Werenfridus		za 19:00u Pastoraal werker C. Roetgerink		za 19:00u Pastoor H. de Jong

H. Eucharistieviering

Woord en communie

 = gezinsviering

Woord en gebed

Oecumenische viering

 = na afloop koffiedrinken

WEEKVIERINGEN

Aalten

In de St. Helenakerk vindt wekelijks op donderdag om 9:00 uur een ochtendviering plaats in de kapel.

Beltrum

Op woensdag 3 en 17 maart om is er om 9:30 uur een viering in de OLV Tenhemelopnemingkerk.

Eibergen

Op donderdag 4 en 18 maart is er om 9:00 uur een viering in de H. Mattheuskerk.

Groenlo

In de H. Calixtuskerk is wekelijks op dinsdag, uitgezonderd 9 maart, om 9:00 uur een ochtendviering met om 8:30 uur rozenkransbidden. Iedere vrijdag is er om 9:00 uur een eucharistieviering met om 8:30 uur de aanbidding van het Allerheiligste.

Lichtenvoorde

Op donderdag 4 maart wordt om 14:00 uur de rozenkrans gebeden in de H. Bonifatiuskerk in Lichtenvoorde.

Neede

Op dinsdag 9 maart is er om 9:00 uur een eucharistieviering in de H. Caeciliakerk.

Rietmolen

Op donderdag 11 maart is er om 9:00 uur een eucharistieviering in de H. Caeciliakerk.

Winterswijk

In de H. Jacobuskerk vindt wekelijks op woensdag om 9:30 uur een ochtendviering plaats in de kapel.

In de H. Jacobuskerk wordt iedere donderdag om 15:00 uur de rozenkrans gebeden.

Zieuwent

In de Werenfriduskerk is op woensdagochtend 3, 17 en 31 maart om 9.30 uur een woord- en gebedsviering in de kerk.

OVERIGE VIERINGEN

Groenlo

Op zaterdag 13 maart om 15:00 en 16:00 uur zijn er doopvieringen in de Calixtusbasiliek. Dit zijn besloten vieringen.

Op zondag 21 maart is er om 17.00 uur een Sint Jozeflof in de basiliek, met Jozefliederen en een moment van uitstelling en aanbidding van het Heilig Sacrament. Reserveren is verplicht.

MEDEDELINGEN

Sacramenten

Als u uw kind wilt laten dopen, de eerste heilige communie wilt laten doen, wilt laten vormen of als u een kerkelijk huwelijk wilt sluiten, neem dan contact op met het centrale secretariaat of het secretariaat van uw locatie. Zij kunnen u informeren en/of doorverwijzen naar de werkgroepen die u helpen bij de voorbereiding van de sacramenten. Als u, met spoed, een ziekenzalving wilt, neem dan contact op met de pastorale noodwacht, 06-190 17 292. Dit is ook het nummer dat u kunt bellen als u een kerkelijke begrafenis en/of kerkelijke ondersteuning wilt.

Aanmelden dopen in de St. Ludgerparochie

Wilt u uw zoon of dochter laten dopen in onze parochie dan bent u van harte welkom! U kunt uw kind opgeven voor de doop via het centrale secretariaat. Zie voor adresgegevens pagina 2 of de website sintludgernu.nl.

Corona

U kunt de coronaregels en de handleiding voor het online aanmelden vinden op de achterpagina.

Sint Jozeflof op 21 maart in Groenlo

Op 8 december kondigde paus Franciscus voor de Kerk een Jozefjaar af om de devotie tot Sint Jozef te bevorderen. Het is honderdvijftig jaar geleden dat Paus Pius IX Sint Jozef uitriep tot beschermheilige van de katholieke kerk. Dit Jozefjaar duurt nog tot 8 december 2021.

Sint Jozef is in veel opzichten een toonbeeld van vertrouwen, ook en juist in onzekere tijden, zoals in deze tijd waarin de coronapandemie

heerst en de Kerk in ons land voor grote uitdagingen staat.

Paus Franciscus heeft naast dit kerkelijke Jozefjaar ook extra aandacht gevraagd voor zijn apostolische exhortatie 'Amoris Laetitia' (De vreugde van de liefde) uit 2016 over huwelijk en liefde in het gezin.

In de Calixtusbasiliek in Groenlo wordt het Hoogfeest van Sint Jozef gevierd op vrijdag 19 maart met een eucharistieviering om 9.00 uur, voorafgegaan door een half uur eucharistische aanbidding. Op zondag 21 maart is er om 17.00 uur een Sint Jozeflof in de basiliek, met Jozefliederen en een moment van uitstelling en aanbidding van het Heilig Sacrament. Reserveren van kerkbezoek kan via de website van de parochie HH. Paulus en Ludger Oost-Achterhoek. De vieringen worden ook uitgezonden via www.kerkdienstgemist.nl. Paus Franciscus schrijft zo mooi in de brief waarin hij het Sint Jozefjaar aankondigt:

"God vindt altijd een manier om ons te redden, mits we dezelfde creatieve moed tonen als de timmerman van Nazareth, die in staat was om een probleem om te zetten in een mogelijkheid, door altijd op de goddelijke voorzienigheid te vertrouwen."

Daar mogen we ons aan optrekken.

Pastoor H.A.M. de Jong

Aalten - H. Helena

Dijkstraat 11, 7121 ES Aalten

T: 0543-47 30 14

E: aalten@paulus-ludger.nl

Bank: NL63 RABO 0300 2166 37 t.n.v. locatieraad

Secretariaat: vr van 10.00u–11.00u

Beheercommissie

Coördinator/voorzitter: Frans Stoltenborg, Budgethouder: Tonnie Krabben

Gebouwenbeheer: Joop Theissen, José van Lith

Caritas

Jozephien de Graaf, T: 0543-47 58 31

Coördinator parochieblad SintLudgernu.nl

Harrie Willemsen, T: 0543-47 49 50

Kerkradio: Henk Eijkelkamp, T: 0543-47 20 59

Contactpersoon scholen en kerk: Nina Westendorp

Beltrum - OLV Tenhemelopneming

Kerkadres: Mariaplein2, 7156 MG Beltrum

Postadres: Achterom 2, 7156 ME Beltrum

T: 0544-48 21 11

E: beltrum@paulus-ludger.nl

Bredevoort - H. Hart en H. Georgius

Kerkstraat 16, 7126 AM Bredevoort.

Bezoekadres: Koppelstraat 16, 7126 AH Bredevoort

T: 0543-45 17 86

E: bredevoort@paulus-ludger.nl

Bank: NL58 RABO 0310 5009 58

Beheercommissie

Voorzitter: Simone van der Sligte

Secretaris: Dick Hijink, Bekendijk 12, T: 0543-45 19 13

Financiën: Angelita Hunting, Officierstraat 1c, T: 0543-45 11 68

Pastoraatgroep

Rini Hahné en Simone van der Sligte

Caritas

Vacature

Eibergen - H. Mattheus

Grotestraat 88, 7151 BE Eibergen

T: 0545-47 13 59

E: eibergen@paulus-ludger.nl

Secretariaat: vrijdag 13.30 uur - 15.00 uur

Groenlo - H. Calixtus

Kerkadres: Kerkstraat 8, 7141 BA Groenlo

Postadres: Nieuwstad 12, 7141 BD Groenlo

T: 0544-46 13 35

E: groenlo@paulus-ludger.nl

Secretariaat open: dinsdag en donderdag 9:00-11:00

Harreveld - H. Agatha

Kerkstraat 38, 7135 JM Harreveld

T: 0544-37 12 42

E: harreveld@paulus-ludger.nl

Bank: NL43 RABO 0325 4000 40

Secretariaat: maandag in de oneven weken 18.00u–19.00u

Beheercommissie

Voorzitter: V. Bokkers, e-mail: harreveld@paulus-ludger.nl

M. Harbers, W. ten Have, L. Schenk

Pastoraatgroep/Voorgangers,

Maria van Uem-de Mooy

Mieke Wessels-Bongers

Caritas

Josefien Stoltenborg, T: 0544-37 52 82

Lichtenvoorde - H. Bonifatius – H. Ludgerus

Rapenburgsestraat 21, 7131 CW Lichtenvoorde

T: 0544-37 13 66

E: lichtenvoorde@paulus-ludger.nl

Bank: NL84 RABO 0336 1153 77, Kerkbalans: NL62 RABO 0336 1153 85

Secretariaat: Geopend op donderdag van 10:00u tot 12:00u.

Beheercommissie

Freek Verheijen, Guus Hulshof en Ria Kock.

Pastoraatgroep

Truus Kemperman, T: 06-4000 3067, Freek Verheijen, T: 06-8232 6457,

Ellen Dekkers, T: 06-2265 4812, Nicole Wolterink, T: 06-2862 1195

E: pgllichtenvoorde@sintludger.nl

Caritas

Anny Klein Gunnewiek T: 0544-37 32 10

Lievelede - Christus Koning

Koningsplein 1, 7137 MD Lievelede

T: 0544-37 12 64

E: lievelde@paulus-ludger.nl

Mariënveld - O.L. Vrouw van Lourdes

Waalderweg 3, 7263 RX Mariënveld

T: 0544-35 12 30

E: marienvelde@paulus-ludger.nl

Bank: NL74 RABO 0160 0026 48

Spreekuur beheercommissie: elke maandagmorgen 10.00u–11.30u

Beheercommissie

Jan Berendsen, T: 0544-35 12 87/06-5364 7777

Anita Spekschoor, Irma Baks

Pastoraatgroep

Angela Reukers, Truus Berendsen, Romy Ilzereef, Terry Willemsen

Caritas

Wilma Kolkman, T: 0544-84 26 97

Meddo - H. Johannes de Doper

Goorweg 4, 7104 BA Meddo

T: 0543-56 96 55

E: meddo@paulus-ludger.nl

Bank: NL92 RABO 0132 3055 26

Secretariaat: di 9.30u–10.30u geopend

Beheercommissie

Voorzitter: Jan Lanting, T: 0543-72 21 53; Secretaris: Sylvia Ubbink-Zieverink,

T: 0543-56 99 15; Penningmeester: Tr. Kondring-Nienhuis, T: 0543-

56 93 40; Leonie Bent-Overkamp, T: 0543-52 10 17; Remy Zieverink,

T: 06-1248 2699; Monique te Kieft, T: 0543-56 96 14

Pastoraatgroep

Joep Dorsthorst, gemeenschapsopbouw, T: 56 94 72

Lidy Wolters-Zieverink, catechese, T: 56 99 70;

Caritas Joep Dorsthorst, T: 0543-56 94 72

Beheerder kerkhof: B. Zieverink, T: 0543-56 92 34

Neede - H Caecilia

Borculoseweg 43, 7161 GR Neede

T: 0545-28 68 35

E: neede@paulus-ludger.nl

Rekken - HH Martelaren van Gorcum

Rekkenseweg 40, 7157 AE Rekken

T: 0545-43 12 91

E: rekken@paulus-ludger.nl

Rietmolen - H Caecilia

Pastoor C.M. van Everdingen 34, 7165 AK Rietmolen

T: 0545-22 12 07

E: rietmolen@paulus-ludger.nl

Vragender - St. Antonius van Padua

Heelweg 1, 7134 PB Vragender.

Secretariaat: Heelweg 3, 7134 PB Vragender

T: 06-27346185

E: vragender@paulus-ludger.nl

Bank: NL09 RABO 0336 1153 69 ; Giro: NL90 INGB 0001 1961 56

Parochiecentrum open 9:00u-10:00u, eerste en derde maandag van maand

Beheercommissie

Coördinator/voorzitter: Angelo Ribbers; Budgethouder: Bernard Lageschaar;

Gebouwenbeheer/secretaris: Ellen Wiegerinck; Algemeen lid/notulist: Silvia

Spijkers

Pastoraatgroep

Annie Hahné, Marie Ceciel Idink, Hennie ter Bogt, Tinie Kerkhoff-Keuning, Bas

Gierkink en Jannie Gunnewick

Caritas: Tinie Kerkhoff-Keuning, T: 0544-37 42 53

Beheerder kerkhof: Bennie Schilderink

Winterswijk - H. Jacobus

Misterstraat 18, 7101 EW Winterswijk.

T: 0543-51 21 58, E: winterswijk@paulus-ludger.nl

Bank: NL24 RABO 0371 2191 08.

Voor kerkbijdragen: NL72 RABO 0371 2031 12

Secretariaat di, do en vr 10.00u–11.00u

Beheercommissie

Voorzitter: Frank Peeters 0543- 52 31 44

Secretaris/budgethouder: Henry Reijerink 0543- 51 89 82

Gebouwbeheer: Harrie Stotteler 0543- 51 80 34

Caritas

Ton Geuijen, T: 0543-51 59 77

Beheerster kerkhof

Cilia Buitink-Konink: T: 06-3098 2655

Zieuwent - H. Werenfridus

Dorpsstraat 43, 7136 LG Zieuwent

T: 0544-35 13 18 E: zieuwent@paulus-ludger.nl

Bank: NL61 RABO 0160 0911 52

Giro: NL19 INGB 0000 8800 50

Spreekuur secretariaat : dinsdag 13.00u–14.00u in het Parochiehuis, ingang parkeerplaats.

Beheercommissie

Voorzitter: Henry Waalderbos, T: 06-23 66 95 31; Secretaris: Jeannet

Stoverinck; Penningmeester: Eugène Krabbenborg, T: 06-20 99 27 43;

Gebouwen: Anton Storteler, T: 06-22 49 89 82

Pastoraatgroep

Annie Krabbenborg, T: 0544-351863; Jan Nijenhuis T: 0544-351514; Anton

Storteler, T: 0544-351557; Liesbeth Vosters, T: 0544-351586

Caritas

Leo Nijenhuis, T: 0544-351846

MEDDO

Correspondent

Joep Dorsthorst, T: 0543 – 56 94 72

Overleden

Op donderdag 28 januari '21 is na een langdurig ziekbed overleden Monique Scholten-Habes. Zij werd 56 jaar. Het afscheid nemen van allen die haar lief waren was emotioneel maar zeer waardevol. Op vrijdag 5 februari was er voor haar een uitvaartviering en is zij begraven op het kerkhof hier in Meddo.

Wij wensen Alfons, Michelle en Nick en de kleinkinderen Nout en Milan veel sterkte toe de komende tijd. Dat Monique nu mag rusten in vrede.

Palmzondag 28 maart

Hallo ouders en kinderen,

Op palmzondag 28 maart mogen wij weer een gezinsviering verzorgen om 9.30 uur.

Wij hebben dan misschien nog wel te maken met het coronavirus. Maar we gaan er even vanuit dat dit geen belemmering hoeft te zijn. Nu zou het fijn zijn als er dan veel kinderen zijn, liefst met een palmpaasstok.

In die viering gaan we in optocht lopen door de kerk en misschien zelfs even naar buiten!

Ook horen we het lijdensverhaal van Jezus en daarvoor heb ik nog enkele kinderen nodig die iets willen voorlezen. Wil je meedoen, stuur dan even een mailtje naar

E: kolowozie@gmail.com

Graag horen we van jullie!

*Groetjes van Nicole te Brake
en Lidy Wolters*

Gedane klussen

Je heb wel eens van die dagen dat er iets stuk gaat wat vervangen moet worden. Vaak hebben deze dan ook geen schuld omdat ze ook echt aan vervanging toe zijn.

Binnen de beheercommissie gaat Jos Arink over gebouwen, bos en tuin betreffende het onderhoud. Onder zijn voortreffelijke leiding komt hij samen met anderen tot goede oplossingen.

Uurwerk

Het uurwerk in de kerktoeren is daar een voorbeeld van. De aandrijving van de wijzers lieten het afweten en er werd besloten om een aantal dingen te vernieuwen. Dit is nu

gebeurd waardoor we weer jarenlang de tijd in de gaten kunnen houden.

Printer

Op het secretariaat staat een grote printer waarmee we al ons kopieer-werkzaamheden konden verrichten. Ook deze vertoonde de laatste tijd steeds meer gebreken. Daarom is er besloten om deze niet meer te laten repareren. Dit houdt wel in dat we nu elders ons papierdrukwerk moeten laten verzorgen.

Oude beuken

Voor de pastorie staan twee prachtige beuken. Aangenomen wordt dat deze zijn geplant toen de pastorie in 1889 daar is gebouwd.

Een probleem wat zich aandienende was de aantasting van één van die beuken door de reuzenzwam. De reuzenzwam zorgt op een snel tempo voor rot tot in de wortels en kan in korte tijd grote delen van het wortelgestel vernietigen.

De aangetaste boom wordt instabiel en de conditie gaat snel en sterk achteruit. Vooral beuken ouder dan 80 jaar worden het slachtoffer van deze parasiet.

En aangezien deze prachtige beuk er al ongeveer 130 jaar staat, werd er deskundig advies ingewonnen. Het advies was om deze boom om te hakken. Dit om te voorkomen dat deze boom op korte termijn zou kunnen omvallen en deze het kerkgebouw of pastorie de nodige schade zou aanbrengen.

Een deskundig bedrijf bracht een offerte uit en samen met een groot aantal vrijwilligers werd deze boom omgezaagd. Ook werden er daarnaast nog eens vier bomen omgehakt met boomsterfte. In het bos bij de kerk staan een aantal bomen die kaprijp zijn. Ook daarvoor is aandacht gevraagd binnen de beheercommissie.

WINTERSWIJK

Correspondenten

Wilhelmien Wolters

E: winterswijk@sintludger.nl

Mededelingen

Overleden

Jan Willem Kattouw, hij was 50 jaar.

Annie Groot Zevert-te Brake, zij was 93 jaar.

Maria Leemrijse-Oldenkotte, zij was 101 jaar.

Frans Tolsma, hij was 76 jaar.

Jeanette Tolsma-Klein Poelhuis Zij was 75 jaar.

Voedselbank

Voor de maand maart vragen wij houdbare zuivelproducten. Voor de maand april vragen wij rijst, macaroni, spaghetti, bami. Wij weten dat u de voedselbank een warm hart toedraagt en daarom vinden we het fijn dat we weer op uw gulle gave mogen rekenen. De mensen die gebruik moeten maken van de voedselbank zijn u heel dankbaar.

Kerkbalans 2021

De door corona uitgestelde Aktie Kerkbalans van januari zal nu in maart plaatsvinden met als motto:

'Geef vandaag voor de kerk van morgen.'

Vanaf zaterdag 6 tot 20 maart zullen de vrijwilligers de envelop met de intekenlijst/machtiging bij u in de bus doen.

Moge wij rekenen op uw gulle bijdrage voor de Aktie Kerkbalans 2021? Bij voorbaat dank! U kunt de kerk ook steunen met een periodieke gift. Waarschijnlijk weet u al dat periodieke giften aan de geloofsgemeenschap onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar zijn van de belasting. Een periodieke gift is een gift waarbij u voor minimaal vijf jaar een vast bedrag per jaar aan de geloofsgemeenschap schenkt. Ook onze parochie heeft die mogelijkheid. Wilt u meer weten over periodieke giften of wilt u een overeenkomst met de parochie neem dan contact op met het secretariaat op donderdagmorgen tussen 10.00 uur en 11.00 uur, T: 0543- 512158 of mail E: winterswijk@paulus-ludger.nl

Dameskoor

Een groet van het r.-k. dameskoor voor u allen.

Een vreemde titel is en blijft het wat hier boven staat. Maar helaas het is een groet, want het r.-k. dameskoor heeft na precies 52 jaar moeten ophouden met haar bestaan. Het aantal leden is mede door vergrijzing en corona gedaald tot zeven sopranen en een alt. Per januari 2021 is de stekker er uit gegaan. Wel blijven een aantal dames meezingen met het rouwkoor, tezamen met een

aantal leden van het herenkoor. Een oproep eerder gedaan in de kerk en in de SintLudgernu.nl heeft niet geleid tot aanmelding van nieuwe koorleden. Samen met de heren was ook geen optie, omdat er geen alten meer waren en er daardoor een disbalans in stemverhouding zou ontstaan.

Ons officiële afscheid zal plaats vinden na de corona lockdown. U wordt hiervan te zijner tijd op de hoogte gebracht.

Hierboven ziet u nog een leuke foto van Maria Klijn die de bloemen in ontvangst neemt van bestuurslid Wilma de Gruyter, omdat Maria en Rien hun 50-jarig huwelijksfeest hebben mogen vieren. Wij feliciteren hun daarmee van harte en wensen hun samen met de kinderen nog een mooie tijd toe, in geluk en voorspoed.

Beste medeparochianen het doet ons leed dat het koor moet stoppen maar..... zeggen u allen dank voor het feit dat we er zolang met en voor elkaar mochten zijn.

Riet van Zonsbeek,
secretaris R.-K.Dameskoor.

40-dagentijd

In de 40-dagentijd zal er net als andere jaren op de woensdagavond om 19.00 uur een bezinningsmoment van de oecumene Winterswijk worden gehouden. Nu echter vanwege de coronaregelen digitaal. De werkgroepen zijn in voorbereiding en weten bij het drukken van deze editie van de Ludger. nu nog niet precies hoe dat er uit gaat zien. Op de website kunt u daar te zijner tijd meer informatie over vinden. We hopen dat veel mensen van deze mogelijkheid gebruik gaan maken. We hebben elkaar als christenen immers erg nodig en op deze manier kunnen we ons toch verbonden voelen met elkaar. Er is ook een digitale online 40-dagenretraite met als titel. Het licht van uw gelaat. Deze begint op Aswoensdag 17 februari en eindigt met Pasen. Voor deze digitale retraite kunt u

zich gratis inschrijven via www.40retraite.org

Palmpasen

Palmpasen is het begin van de Goede Week en de laatste vastenzondag voor Pasen. Op deze dag wordt de intocht van Jezus in Jeruzalem herdacht. De vele pelgrims die vanwege Pesach, het joodse paasfeest genoemd, in de stad waren verwelkomden Jezus met palmtakken en zongen Hem toe. Jezus wist toen al dat de dood en het lijden hem te wachten stonden. In vele plaatsen wordt er nu hier door de kinderen in optocht gelopen met een versierde palmpaasstok. Vaak gaat de plaatselijke fanfare voorop. Op deze dag begint voor de christenen de Goede Week. Palmzondag is de zesde zondag van de 40-dagentijd en eindigt op paaszaterdag, ook wel stille zaterdag genoemd. Er mogen in die dagen geen klokken van de kerk worden geluid. Het doel van de Goede Week is de overweging van het lijden en sterven van Christus. Witte Donderdag, Goede Vrijdag en paaszaterdag vormen het hoogtepunt op de voorbereiding van Pasen.

Lentezon

Het wordt voorjaar, je kunt het overal zien.
De natuur heeft veel te bieden.

Al leef je ander halve meter van elkaar.

Het wordt toch voorjaar.

In een lentezon die de dagen langer maakt
en in haar stralen steeds meer warmte draagt.
Geef me in het voorjaar, in je lach,
de vreugde waar ik op wacht.

BREDEVOORT

Correspondent

Dick Hijink, E: DBHijink1952@kpnmail.nl

Mededeling

Deurcollecte parochiële caritas

Zondag 28 maart 2021

Met aandacht sluiten

Op het moment van het schrijven van dit stuk heeft het nieuws ons achterhaald.

Helaas stond deze week in de krant dat de kerk op 28 maart aan de eredienst wordt onttrokken. Ik zeg helaas, omdat wij een week later de parochie avond hebben gepland en nog weer een week later de hoorzitting.

Op deze parochie avond zal het beleids- en gebouwenplan nog een keer worden uitgelegd en de positie van de kerk te Bredevoort. Daarna zal de belangstelling voor de kerk en pastorie worden toegelicht. En vervolgens wordt de procedure rondom het onttrekken aan de eredienst uitgelegd.

Ook bekijken we wat dit voor de toekomst voor onze geloofsgemeenschap betekent.

De verkoop van de kerk betekent nogal wat. Wat gebeurt er met de inventaris bijvoorbeeld? Zijn er nog vieringen? Is er nog een mogelijkheid voor een avondwake- en uitvaartviering? Hierover hebben wij natuurlijk ook nagedacht. Wij hebben een eerste oriënterend gesprek gehad met de Kerkenraad van de PKN-kerk te Bredevoort. Zij staat hierin zeer positief. Er is een mogelijkheid om in deze kerk een woord- en gebedsviering te kunnen houden. Onlangs hebben we een enquête verstuurd. Om zo een beeld te krij-

gen wat de leden van onze geloofsgemeenschap willen. Mede door deze enquête wil de beheercommissie een zo breed mogelijk gedragen besluit kunnen nemen.

Onderling zijn er al enkele scenario's besproken. Het is dus even afwachten wat de geloofsgemeenschap denkt en vindt.

Wat betreft de inventaris hebben we nog wel wat werkzaamheden te verrichten.

Er ligt een rapport met adviezen dat is opgesteld door het Catharijne Convent. Dit zijn adviezen die betrekking hebben op herbestemming van het kerkelijk roerend goed. Hiervoor zal er een commissie worden opge-

steld om dit in goede banen te leiden. Daarnaast hebben we natuurlijk ook nog inventaris welke opgeruimd moet worden. Graag willen wij vrijwilligers vragen die ons daarbij helpen. Ook leden van de geloofsgemeenschap krijgen de mogelijkheid tegen een vrijwillige bijdrage attributen te kopen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan stoelen, servies en boeken. Hiervoor plannen we een speciaal moment in.

Kortom er is de komende tijd nog veel te doen.

Beheercommissie

AALTEN

Correspondenten

Annie ter Hedde

Mia Bijen, E: jomiby@hotmail.com

Jubilea in 2020

In dat jaar vierden diverse vrijwilligers een jubileum als vrijwilliger in de St. Helena geloofsgemeenschap.

Diverse uren besteden zij aan hun deel van het vele werk dat verricht moet worden om een geloofsgemeenschap draaiend en levendig te houden.

Hiervoor willen wij hen onze dankbaarheid tonen.

Frans Stoltenborg – 40 jaar lid van het heren-koor, Gerrie Balk – 40 jaar verzorging gewaden, Han Hoftijzer – 40 jaar actief voor de MOV, Annie ter Hedde – 35 jaar lid redactie parochiebladen, Joke Hubers – 25 jaar secretaresse en Annie Stoltenborg – 25 jaar secretariaatswerk.

Ook enkele personen moesten het vrijwilligerswerk beëindigen in verband met hun gezondheid of andere werkzaamheden. Ook aan hen onze hartelijke dank.

Familiekroniek

Overleden in de maanden november en december 2020:

Gerda Oonk: geboren op 25-05-1952, overleden 03-11-2020 in de leeftijd van 68 jaar.

Anne Klein-Nijenhuis-Reiring: geboren 09-06-1925, overleden 10-11-2020 in de leeftijd van 95 jaar.

Engelbert Schenk: geboren op 02-02-1936, overleden op 07-12-2020 in de leeftijd van 84 jaar.

Bennie Berenschot: geboren op 15-11-1948, overleden op 09-12-2020 in de leeftijd van 72 jaar.

Antoinetta Meulenbeek-Weijers: geboren op 26-07-1921, overleden op 15-12-2020 in de leeftijd van 99 jaar.

Moge zij allen rusten in vrede.

Artikelen voedselbank

Omdat de coronacrisis voortduurt en zelfs ernstiger is geworden is de voedselbank voor veel mensen nog steeds heel belangrijk. Mensen die hier gebruik van maken zullen u hiervoor heel dankbaar zijn.

Wilt u ook in de maand maart weer uw bijdrage leveren met producten voor de voedselbank? Heel fijn!

Wij verzoeken u beleefd in de maand maart in de voedselbankmand in de Mariakapel te leggen: Broodbeleg, zoals hagelslag, jam, kosbrood enzovoort

of ontbijtkoek met gember en/of kandij.

In verband met Pasen mag er ook iets lekkers bij voor deze feestdagen.

Onze hartelijke dank hiervoor namens de P.C.I. Aalten.

40-dagentijd

De maand maart: We zitten midden in de vastentijd, de 40-dagentijd. Het is een tijd van bezinning. Bezinning over jezelf, over jouw leven. Hoe sta ik in het leven, hoe ga ik om met mijn medemens. Staan we weleens stil bij onze medemensen, die lijden, verdrietig, ziek of eenzaam zijn óf zijn we alleen met onszelf bezig en willen we méér méér méér. Zijn we bereid om samen te delen? Hoe gaan we om met onze aarde? Een heleboel onderwerpen om over na te denken.

Op 28 maart na Palmzondag begint de Goede

of Stille week en op 4 april vieren we Pasen. In de 40-dagentijd bereiden we ons voor op Pasen en herdenken we het lijden, het sterven en de verrijzenis van Jesus Christus op eerste paasdag.

Bezinning

Luister naar jouw innerlijke stem

Voel

Voel wat er in jou gebeurt

Gevoel van Vrede

Gevoel van Stilte

Gevoel van Harmonie

Probeer jouw leven niet te beheersen

Probeer in overgave te leven

Door J. Nijsink

Wandeling door Aalten

Via de stichting 'Piet te Lintum' is een artikel naar ons toegekomen over een wandeling door Aalten in 1928. Hierin schrijft Piet te Lintum over het bezoek dat hij bracht aan onze kerk van destijds.

“Wie op een wandeling de Dijkstraat te Aalten passeert, hetzij inwoner van ons dorp, hetzij vreemdeling, zal, wanneer hij ter hoogte van de r.-k. kerk gekomen is, onwillekeurig de gedachte in zich voelen opkomen: “Wat ligt die kerk daar mooi, wat een aardig complex”. Inderdaad is het een van de mooiste plekjes van ons dorp. Iets aantrekkelijks ligt er in 't geheel, zooals het daar voor ons ligt. Hier is frisheid, bevalligheid, eenvoud en orde, hier is schoonheid. En wie de betonnen brug met ijzeren hekwerk overstapt, en den bouw van alle kanten eens bezichtigt, en binnengaat, zal daaraan dan ook niet twifelen; wel zal hij zich

afvragen, waarom de geheel, reeds bij den eersten blik, zoo aangenaam aandoet, zoo voldoet. De forsche toren met zijn krachtige spits, een flink model van oud-Hollandsche kracht, staat vast in den zanderigen bodem. Het hooge raam boven den ingang met zijn flinke posten maakt een statige indruk. De hoogere muren der uitspringende dwarskerk, verbonden met de lichtbeuk van het middenschip, rijzen statig op, en nederig bescheiden leunen de zijbeuken daar tegen aan. Maar dit

Gods wegen en die van mensen zijn soms ondoorgrondelijk

Onze geloofsgemeenschap St.- Helena in Aalten staat voor een belangrijke keuze. Wat is er gebeurd? Iedereen weet dat op termijn onze kerk zal worden verlaten en dat de sterk gekrompen geloofsgemeenschap uit zal moeten zien naar een nieuwe locatie om samen te komen voor verstilling en gebed. Het volgende was ook bekend: uiterlijk 1 januari 2026 wordt de St.-Helenakerk aan de eredienst onttrokken of zoveel eerder als nodig wordt gevonden.

De beheercommissie heeft na veel overleg, ook na het horen van belangstellenden, ruim een week geleden een voorstel ingediend aan het parochiebestuur van de HH. Paulus en Ludger. Dat voorstel is ingegeven door de verminderde draagkracht van een klein groepje oudere mensen dat de boel draaiend moet houden. Is dat nog lang vol te houden? Moet de commissie niet een tijd bepalen waarop wij de kerk eerder verlaten? Zij denken aan het voorjaar van 2022. Dit plan is vergezeld gegaan met een tijdsplanning. Een planning van de noodzakelijke werkzaamheden en informatieronden die wij moeten volgen.

Een van die stappen is het inlichten van de leden van de geloofsgemeenschap op een parochieavond. Het parochiebestuur was content met ons voorstel en uiteraard is dit Aaltense nieuws in de vergadering van het parochiebestuur aan de orde geweest. Ook is bekend gemaakt dat eerst de leden van onze geloofsgemeenschap ingelicht moesten worden vóórdat het voor publicatie geschikt was. Jammerlijk genoeg is er toch in een digitale Nieuwsbrief een verslag van het bestuur gepubliceerd en daardoor is het de pers ter ore gekomen. Jammer! De commissie voelt het een beetje alsof ze niet open zijn naar buiten toe, maar dat willen ze uiteraard geenszins uitstralen. Wel is het af en toe noodzakelijk dat niet alle plannenmakerij direct gedeeld wordt met derden maar dat ze eerst uiterst zorgvuldig met het maken van plannen willen omgaan en dat er dus even met bekendmaken gewacht wordt. Welnu, wat zijn onze plannen;

- Gezien de coronatijd is het niet wenselijk om op korte termijn onze kerk aan de eredienst te onttrekken.
- Om iedereen de ruimte te geven om naar

deze stap te groeien, kunnen we dit jaar nog met regelmaat een viering in onze kerk houden. Zie ook het parochieblad.

- Ook Kerstmis 2021 kan in onze kerk, hopelijk, volop worden gevierd
- Begin 2022 volgen dan de werkelijke stappen tot onttrekking van de kerk aan de goddelijke eredienst.
- Het decreet van de aartsbisschop zou dan op 7 februari 2022 van kracht zijn. De laatste viering is dan op zondag 6 februari 2022.

Om dit alles mogelijk te maken moet er nog veel gebeuren en dat is niet alleen werk voor de beheercommissie. Voor steun bij dit werk wil de commissie graag een beroep doen op medeparochianen. Het wordt dit jaar een memorabel jaar. Wij allen zullen beseffen dat de realiteit van de tijdgeest ook zeer voelbare consequenties heeft voor onze geloofsgemeenschap. Allemaal zullen we ons moeten bezinnen op het verder gaan van onze kleine geloofsgemeenschap zonder kerkgebouw.

De beheercommissie van de geloofsgemeenschap St.-Helena in Aalten.

alles is in zekeren zin heel gewoon, zeer eenvoudig. 't Is juist deze eenvoud, die zo weldadig aandoet, wijl geen versieringen zijn aangebracht. Geen stoute, verrassende spelingen, geen nieuwe verbeteringen aan den ouden stijl. De bouwmeester heeft hier den palm der schoonheid gewonnen door zijn zelfbeheersing. Nog meer treft dit alles, wanneer men de kerk binnentreedt. Reeds achter in de kerk staande, kan men bij het rondogen van het geheel een glimlach niet onderdrukken. Welk een kalmte, welk een sierlijkheid, welk een weldadige, verkwikkende rust! In een Domkerk als een woud van eiken, de gotische dorpskerk heeft al het frissche, aangename en toch ook krachtige der stille beukenlaan. De gewone kruisgewelven, door flinke kantige ribben gedeeld en gebonden, de eenvoudige vensters, de ranke maar stevige pijlers met de flink gevormde kapitelen en voet-

stukken of basementen, de juist gemeten en fraai gevormde bogen. Zie daar den bouwmeester ligt in zijn werk; meer valt hier niet bij te voegen en lange lofredenen bevatten ook niet den meesten lof voor den kunstenaar. De bouwmeester der kerk was de architect A. Tepe van Rijsenburg; aannemers waren de heren H.W. Koelman en P. Leliveld, beiden parochianen. Gedurende de drieëndertig jaar sedert" Zie voor het hele verhaal de website van onze locatie op SintLudgernu.nl.

VRAGENDER

Correspondent

Hemmy Severt, E: hemmysevert@caiway.nl

Kroniek

Op 6 januari is de heer Anton Harmelink overleden. Hij was 92 jaar. Wij wensen zijn naasten veel sterkte en kracht voor de komende tijd.

Adieu laatste pasto(o)r

Vermoedelijk is hij de laatste pasto(o)r die in de pastorie van Vragender heeft gewoond. Pastor Ronald den Hartog kon het 150-jarige jubileum van de aangrenzende kerk nog net meemaken. Een paar dagen later zal hij verhuizen naar zijn nieuwe pastorie in Mijdrecht waar hij pastoor wordt van parochie St.-Jan de Doper.

Op wat kortstondig het hoogtepunt van de Vragenderse kerkgeschiedenis was, nam de geloofsgemeenschap afscheid van pastor Den Hartog met mooie woorden en cadeaus.

Een nieuw begin

Natuurlijk zijn we teleurgesteld. Laten we duidelijk zijn dat het sluiten van de kerk hard aankomt, dat doet pijn. Deze eucharistieviering de laatste ooit in onze mooie kerk. Hoe tijdelijk, een tijdeloos gebouw kan zijn. Dit is het einde van een tijdperk, maar tevens de start naar een nieuw begin. Jammer dat in verband met de voortrazende corona pandemie zo weinig gelovigen deze dienst kunnen bijwonen.

De geloofsgemeenschap Vragender wil aanwezig blijven voor haar inwoners. Er is wel degelijk behoefte aan geloof, aan saamhorigheid en gemeenschapszin. Kerk zijn betekent met elkaar dingen ondernemen, praten en vooral goed luisteren waar behoefte aan is. Bij de mensen zijn, zoals paus Franciscus zegt, om te laten zien dat God altijd al bij ons

is en wij van elkaar zijn.

Samen blijven wij investeren in kansen en mogelijkheden. Samen de schouders eronder blijven zetten kenmerkt de aard van de Vragenderse geloofsgemeenschap. Dat wij over de dorpsgrenzen heen in verbondenheid met alle omliggende geloofsgemeenschappen in de parochie staande blijven!

Tot slot willen wij heel graag een dankwoord uitspreken. Hierbij bedanken wij onze voorouders die in het verleden enorme inspanningen hebben geleverd om een eigen parochie te realiseren en instant te houden. Ook bedanken wij graag alle vrijwilligers en voorgangers, die in de loop van de tijd iets, iets meer, of zelfs heel veel, betekend hebben voor onze kerk. Het gaat hier dikwijls om onopvallende mensen, die heel vaak in stilte heel veel prachtige dingen gedaan hebben. Voor deze mensen zullen we op de eerstvol-

gende jaarvergadering even stil staan om hen persoonlijk te bedanken voor hun jarenlange inzet.

We zijn vooral dankbaar voor de vele kerk-gangers. Ook bedanken wij van harte de vrijwilligers die deze dag mogelijk hebben gemaakt.

Dankzij uw enthousiaste medewerking en betrokkenheid blijven wij vormgeven aan een geloofsgemeenschap in Vragender.

De kerk is dicht, op naar een nieuw begin!

Dank u wel.

Afscheid koster Herman

Aan het einde van de jubileumviering werd een officieel tintje gegeven aan het afscheid van koster Herman Ubbink. Voorzitter van de beheercommissie Angelo Ribbers sprak hem toe. Hij noemde hem gedreven en 'één' die het geld niet over de balk gooit. "De boekjes achterin de kerk werden na gebruik niet weggegooid. Ze konden nog mee in Bre-

devoort, dus toog Herman op de fiets naar 'de Schaer'." Meer dan 25 jaar was Herman Ubbink koster van de Antonius van Paduakerk, de kerk boven op de bult. "Een echt afscheid hadden we je graag na corona op de jaarvergadering willen geven", zei Angelo Ribbers. Een cadeau gaf de voorzitter namens alle parochianen in Vragender voor het vele dagelijkse werk dat de koster met de kerk heeft gehad. Herman Ubbink ontving een bord waarop de kerk van Vragender door een kunstschilder is geveerd. "Zelfs de fiets van Herman staat erop."

Zó veel gebeurd

Wat is er veel gebeurd de afgelopen maanden in onze kerk. In de vorige SintLudgernu.nl melden we al dat het koopcontract was getekend. De kopers zijn druk bezig om hun plannen die ze hebben met de kerk op papier te zetten en de benodigde vergunningen aan te vragen. Dit gaat niet allemaal van een leien dakje. De gemeente heeft ook haar wetten en regels en heeft de kopers met extra werkzaamheden opgezadeld. Werkzaamheden die moeten zorgen dat er een goed sociaal-maatschappelijk fundament onder het gebouw komt te liggen.

Op 26 januari hebben we met een klein aantal mensen in de kerk -en volgens goed ingelichte bronnen- waren er meer dan 100 tv-schermen daarop online ingeschakeld voor het parochiefeest van 150 jaar r.-k. kerk. Alle vier pastores waren aanwezig. De kerk was ontzettend mooi versierd met vele bloemstukken. Koster Herman had gezorgd dat het er lekker warm was en een viertal cantors droegen bij aan de muzikale omlijsting. In deze viering was er ook aandacht voor het aankomende vertrek van pastor Ronald Den Hartog en werd ook koster Herman bedankt voor de vele jaren en uren van inzet voor

onze kerk. Het was een fijne en feestelijke viering, waar we met een goed gevoel op terug kijken.

Op 29 januari kwam de verhuishwagen voorrijden en is pastor Den Hartog vertrokken naar Mijdrecht. Met een aantal parochianen hebben hem 's morgens uitgezwaaid. Wij hopen dat hij in Mijdrecht zich net zo thuis gaat voelen als hier in Vragender.

Een week na het jubileum, op 2 februari, is onze kerk aan de goddelijke eredienst onttrokken. Dat was met Maria Lichtmis. De viering stond dan ook in het teken van Maria. Aan het eind van de viering heeft pastoor De Jong de godslamp gedooft en het altaar en het tabernakel leeggehaald en de relikwieën uit de drie altaarstenen zijn meegenomen. Koster Herman heeft voor de laatste keer de kaarsen gedooft. Het was een verdrietige gebeurtenis. Vele parochianen hebben lief en leed gedeeld in onze kerk. Dat zal nooit meer gebeuren. Aan de andere kant konden we het ook wel aan zien komen. Het aantal parochianen die nog naar de kerk kwam liep sterk terug.

De werkgroep kerkinventaris kan nu concrete stappen gaan zetten om de kerk leeg te ruimen. Er zijn al lijsten gemaakt over welke inventaris voor de geloofsgemeenschap van Vragender behouden moet blijven en welke inventaris kan worden verkocht, worden weggegeven of vernietigd. Van pastor Dave Capucao kregen wij een verzoek de inventaris die weg kan, te bewaren voor de Filippijnen waar alles een goede bestemming kan krijgen.

Tijdens het schrijven van dit stukje kwam de mededeling dat het orgel over een paar dagen uit de kerk wordt gehaald. Dat zal de eerste actie zijn in het ontruimen van de kerk. In de vorige SintLudgernu.nl hebben vermeldt dat als de mogelijkheid zich aandient, nog een expositie te houden in de kerk. Voorlopig, de lockdown en avondklok blijven nog gehandhaafd is het onzeker geworden of dit nog doorgang kan vinden.

De beheercommissie en het parochiebestuur buigen zich over het te realiseren van een gebouwtje op de begraafplaats. Welke voorzieningen er uiteindelijk moeten komen en hoe we de kosten binnen de perken kunnen houden is aan de hoeveelheid inzet van vrijwilligers. Er leven nog vele vragen waarop een antwoord moet worden gevonden.

De pastoraatsgroep werkt aan een plan ten goede aan de geloofsgemeenschap. Hoe kunnen we die levend te houden in Vragender? We willen omzien naar elkaar.

Ook zal er af en toe nog een samenkomst van parochianen zijn waarin het woord van God centraal zal staan. Samen gaan we een nieuw begin tegemoet, en als we samen de schouders eronder zetten dan gaat ons dat lukken.

Sylvia Spijkers

Klokken blijven luiden

Onze kerk is dicht, maar de klokken blijven luiden als vanouds. Ook wanneer er mensen in appartementen gaan huizen in onze voor-malige kerk.

Op 2 februari 2021 op de dag van Maria Lichtmis is onze kerk aan de eredienst onttrokken. Dat betekent dat het gebouw niet langer een katholiek godshuis is, maar wordt aangemerkt als een 'wereldgebouw'.

Onze kerk is de eerste van zes kerken binnen de parochie Paulus en Ludger die de deuren sluit en een andere bestemming krijgt. Als gevolg van de coronacrisis konden slechts enkele parochianen fysiek getuige zijn van het historische moment. Daarnaast keken 155 belangstellenden dinsdagavond via de opgezette livestream. Diaken Peters preekte over de geschiedenis van anderhalve eeuw van de kerk in Vragender 'als godshuis'. "Wat en wie we missen zijn een paar generaties mensen die geloven als een direct onderdeel van het leven beleven. Jongeren voelen zich niet meer geroepen."

De kerk krijgt een herbestemming. De sluiting kwam hard aan in het dorp. Lief en leed is hier gedeeld. Er werd gebeden voor allen die getuigenis gaven, de pioniers en voor een gastvrije geloofsgemeenschap.

Een week na de allerlaatste viering in de kerk zijn de beelden op internet 964 keer bekeken. U kunt ze nog steeds terugzien op de websites kerk.vragender.com en via de link in het nieuwsbericht op de website van Sint-Ludgernu.nl.

Massaal meegekeken

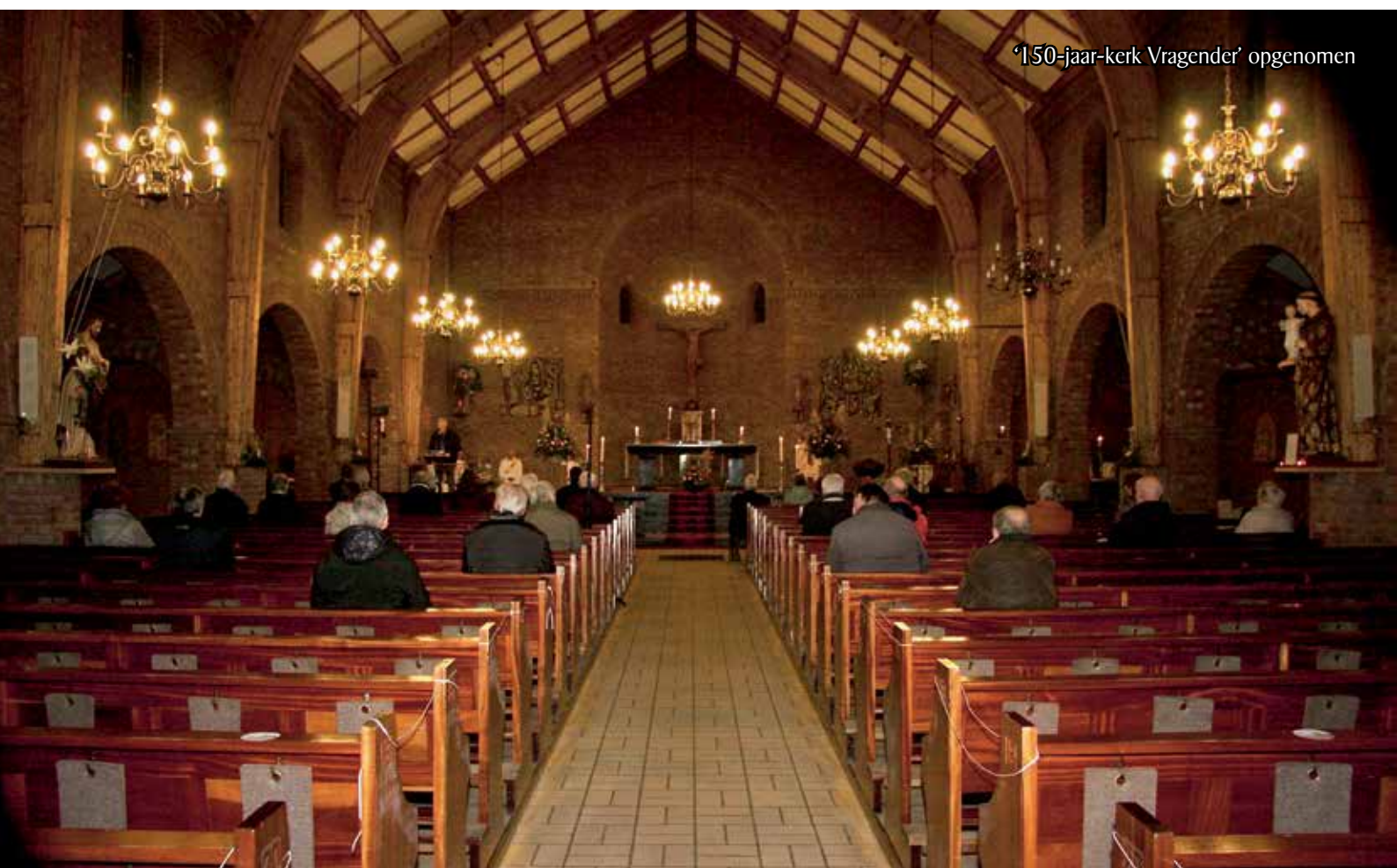
De viering van het 150-jarige bestaan van de Antonius van Paduakerk kon via een opgezette livestream vanuit huis bijgewoond worden. Camerajournalist Bas Lageschaar en technicus Sander Slutter maakten dat mogelijk.

Live keken er 350 mensen thuis mee naar de viering. Vanwege de coronapandemie konden er maar 30 mensen de kerkdienst fysiek meemaken. De viering was een woord- en gebedsdienst. Een eucharistieviering was niet

mogelijk. De aartsbisschop van Utrecht had namelijk reeds een decreet uitgevaardigd waardoor een heilige mis niet kon plaatsvinden. Desondanks werd er met een lach en een traan teruggekeken naar anderhalve eeuw kerk en geloof in Vragender.

In totaal is de uitzending meer dan 1200 keer bekeken (teruggekeken) en 500 keer op YouTube. Het verslag op social media telde 869 bezoekers.

Mocht u de beelden nog een keer te willen terugkijken, dan kan dat op de website kerk.vragender.com.

'150-jaar-kerk Vragender' opgenomen

LICHTENVOORDE

Correspondent

Vacant

webredacteur: Guus Hulshof

E: guushulshof@live.nl

Beheercommissie

Het parochiebestuur van de Parochie HH. Paulus en Ludger heeft drie nieuwe leden in de beheercommissie van de parochiekern in Lichtenvoorde benoemd. Na een jaar van een eenhoofdige bezetting van de beheercommissie door Miny Schut zijn we in Lichtenvoorde erg blij met drie nieuwe gezichten. Met elkaar verzorgen zij op hoofdlijnen de dagelijkse leiding van de kerk in Lichtenvoorde waar zeer veel vrijwilligers actief zijn in de meest uiteenlopende werkgroepen. In de pastoraatgroep worden plannen en activiteiten verder op elkaar afgestemd. De beheercommissie is de schakel tussen de parochielocatie Lichtenvoorde en het parochiebestuur, en ze werkt ook faciliterend voor de pastoraatgroep.

Guus Hulshof

Toen een tijdje geleden mij gevraagd werd om deel te nemen aan de beheercommissie hoefde ik niet lang na te denken. Ik dacht meteen: 'waarom ook niet?'

Als kind groeide ik op in een normaal katholiek gezin. Doorliep de gebruikelijke sacramenten en kwam later, twintig jaar geleden, terecht in het toenmalig parochiebestuur van de H. Bonifatiuskerk. Na een tiental jaren aan de bestuurstafel had ik even genoeg van het een en ander in de kerk. Toch kwam ik er nooit los van en een gevoel be kroop mij dat ik er ooit actief weer zal terugkeren. Zo is het ook gegaan. Daarnaast heb ik altijd gewerkt in grote instellingen en ben in mijn vrije tijd lid geweest van sportverenigingen. Blijkbaar begeef ik mij graag in organisaties waar mensen zich vrijelijk bewegen en elkaar ontmoeten. Waar jong en oud een plek vinden voor steun en houvast. Ik hoop dat mijn ervaringen een aanvulling mogen zijn voor de geloofsgemeenschap in het algemeen en voor Freek en Ria in het bijzonder.

Ria Kock

Mijn vrijwilligerswerk voor onze parochie is begonnen door contactpersoon te worden voor SintLudgernu.nl. Je in te mogen zetten voor medeparochianen is hierdoor gegroeid. Dit vrijwill-

ligerswerk motiveert mij er voor mensen te zijn. Nu heb ik een aantal functies, hoor en zie veel van alles wat er moet gebeuren om onze kerk goed te laten functioneren. Dan komt er een oproep: er moet een nieuwe beheercommissie komen die minimaal uit drie personen bestaat. Ik voelde mij daartoe wel geroepen, maar tegelijkertijd rees bij mij de vraag: 'kan ik dat wel'. Door gesprekken met personen, die mij ook dat laatste duwtje hebben gegeven, ben ik lid geworden van de beheercommissie. Wetende dat je met twee bekwame mannen deze rol kan vervullen, hoop ik ook op een vruchtbare samenwerking met alle andere vrijwilligers en parochianen.

Freek Verheijen

U zult mij ongetwijfeld wel kennen. Af en toe mag ik als koster u ontvangen in onze mooie kerk. Een plek waar we regelmatig samenkomen voor de zondagse vieringen. Naast koster ben ik ook dirigent van een parochiekoor van de r.-k. kerk in Borculo. Daarnaast zing ik als cantor tweemaal in de maand in de r.-k. kerk van Zutphen.

Nu ben ik gevraagd om ook plaats te nemen in de beheercommissie. En vanuit de pastoraatgroep lijkt mij dat een goed idee. En juist in deze tijd waar naast de coronapandemie alles zo snel verandert, is het ook belangrijk om een aantal mensen te hebben die zich achter de schermen bezighouden met het goed te laten functioneren van een geloofsgemeenschap. Ik weet dat lang niet alles loopt zoals u dat gewild zou willen hebben. Ik wil mij daarvoor inzetten dat naast het pastoraat ook al het zakelijke door kan gaan. Dat we ook naar de toekomst een levende geloofsgemeenschap mogen zijn. En soms hebben wij uw hulp daar ook bij nodig. Samen met Guus en Ria ga ik ervoor.

Zegen vruchtbaar werk

Katholieken zijn niet echt groot gebracht met de biddag voor het gewas, maar een zegen voor vruchtbaar werk aan het begin van de lente geeft een frisse kijk en bemoediging in wat je dagelijks zo doet. Op zondag 7 maart is er weer een speciale lenteviering. Met input van Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) zal er in deze heilige mis extra aandacht zijn voor wat moederaarde ons aan voedsel en vruchten zal mogen geven in een onstuimige wereld vol geweld, oorlog en natuurrampen. Onze gedachten gaan naar de mensen die naast alle ellende, door corona geen werk meer hebben of ziek zijn en daardoor moeilijk kunnen rondkomen. Ook in onze nabije

omgeving zijn er mensen die met veel minder moeten doen en aangewezen zijn op hulp van de voedselbank.

Om hen te helpen willen we u vragen om houdbare levensmiddelen mee te brengen naar de viering.

Mocht je niet naar de viering kunnen komen, kun je een bijdrage voor de voedselbank brengen naar de Mariakapel in de Bonifatiuskerk. De kerk is geopend van maandag tot vrijdag van 9.00 tot 12.00.

Onze hartelijke dank hiervoor!

Deurwachters

Deurwachter is een vrijwilligersbaan die ontstaan is door de corona pandemie.

Door deze pandemie kunnen wij alleen vieren binnen de corona regels die gesteld zijn.

Niet meer dan 30 kerkgangers in de vieringen. Aanmelden is verplicht en kan via de website of telefonisch. Ook in de kerk is het volgen van de regels van belang. Vaste plekken, met voldoende afstand, ter communicatie gaan in vaste blokken, handen desinfecteren en mondkapjes dragen.

Een vaste groep vrijwilligers helpt elke zondag mee om alles goed te laten verlopen.

Niet altijd makkelijk als je mensen moet teleurstellen als er geen plekje meer is en niet mee kunt vieren in de kerk. Het vraagt afstemmen en begrip voor elkaar.

Door de deurwacht bij binnenkomst ontstaat er persoonlijk contact, een gastvrij welkom. Door iedereen welkom te heten, soms te begeleiden of af en toe een gesprekje. Een stukje verbinding van parochianen en kerk.

De parochianen leren ons kennen. Spreken hun waardering uit. Komen bij ons voor een praatje, vertellen wat hun bezighoudt. Ze hebben begrip als er even gewacht moet worden om te zien of er nog plek is, en zijn dankbaar als het dan toch lukt.

Dat is van waarde. Iets wat ons verbindt in deze moeilijke tijd.

Kerkbalans 2021

De weg naar deze Kerkbalans was een andere dan de voorgaande jaren. Niet de hoogte van de opbrengst of de aantallen enveloppen waren de uitgangspunten, maar de veiligheid en de verantwoording voor iedereen en de omgeving waarin zich alles afspeelde.

We zijn de commissie Kerkbalans ieder jaar buitengewoon dankbaar dat ze deze inspannende taak weer op zich neemt. De tientallen vrijwilligers die door weer en wind proberen de kerkelijke giften deur aan deur binnen te halen. De aanloop deze keer was een hele andere weg, er moest gezocht worden naar een protocol dat paste in de huidige tijd van virussen en besmettingen. Op een verantwoorde wijze heeft de commissie zich aan-

gepast aan deze veranderende omstandigheden.

Bij het verzamelen van de enveloppen en het registreren van de giften werden meerdere zaken aangepast zodat deze kerkactie toch door kon gaan zonder uitstel. Een goed doordacht plan ging zoals gezegd hieraan vooraf, en daar zijn we alle commissieleden, hoofdcontactpersonen, wijkpersonen en andere vrijwilligers zeer dankbaar voor. We

zijn de gevers aan de Actie Kerkbalans zeer dankbaar voor de financiële bijdrage aan ons kerkenwerk.

Op dit moment is de hoogte van de opbrengst nog niet bekend. We doen ons best in de volgende uitgave van SintLudgernu.nl u hierover te berichten.

Beheercommissie Lichtenvoorde

HARREVELD

Correspondenten

W. Taken en L. Schenk

Website redactie: Miranda Krabben

E: harreveld@sintludger.nl

Mededelingen

Overleden

Op 11 januari mevr. Leis Wolters - Hummelink op 91-jarige leeftijd.

Op 12 januari mevr. Fiene Schutten - ten Have op 84-jarige leeftijd.

Wij wensen de familie veel sterkte.

Inleveren intenties

Voor de uitgave van mei 2020 voor 1 april 2021. Voor de uitgave van juni 2020 voor 1 mei 2021.

Op weg naar Pasen

Op het moment dat ik dit schrijf is het eind januari. Voor mijn gevoel regent het de hele week al. Die regen verveelt heel gauw, maar toch heeft de natuur dit water hard nodig. Er komt een beeld bij mij naar boven van vorig jaar zomer. De beken stonden droog. De weilanden hadden een gele gloed, de mais had gekrulde bladeren door de droogte. Maar op het moment dat u dit leest, is het begin maart en is de lente in aantocht. Ik denk dat we allemaal toe zijn aan dit nieuwe seizoen. We hebben de hele winter binnen gezeten. Het was buiten vaak koud en nat. Door de lockdown mocht je niks en kon je niks (in onze beleving). Nu beginnen de dagen te lengen en voel je steeds vaker de warmte van de zon. De natuur komt tot leven, je ziet de lammetjes in de wei lopen, vogels kwetteren in de bomen, boeren zijn druk om hun land te bewerken zodat er gepoot en gezaaid kan worden. Jaarlijks wordt er een biddag voor het gewas gehouden. Dit jaar op 10 maart. Op deze dag bidden we dat wat er gepoot en gezaaid wordt, goed mag uitgroeien. We zijn niet alleen op weg naar de lente maar ook maken we ons op voor de Goede Week. Met Pasen wordt de opstanding van Jezus Christus uit de dood gevierd. Eigenlijk moet je wanneer je naar de betekenis van Pasen zoekt altijd ook nadenken over Goede Vrijdag. Op deze vrijdag werd Jezus gekruisigd. Op zich niet zo'n opvallende gebeurtenis.

Er werden in de tijd van Jezus veel mensen gekruisigd door de Romeinen. Opvallend is alleen wel dat Jezus van tevoren over zijn dood spreekt en zegt dat hij zelf voor de dood kiest. Dit is een belangrijk gegeven om de dood en opstanding van Jezus te begrijpen. Jezus sprak over de noodzaak van zijn dood. Hij gaf meerdere keren aan dat het nodig was. Hij vertelde dat hij moest sterven om de gebrokenheid en zonde van de wereld te dragen. Daarbij is het dus ook van belang om ons te realiseren wie Jezus is. In de bijbel lezen we dat hij zichzelf als de Messias en Zoon van God laat zien. In de manier waarop hij sprak, wat hij deed en wat hij vertelde liet hij zien dat hij niet zomaar iemand was en is. Zijn dood aan het kruis was in die zin dus veel meer dan een terechtstelling. We denken op Goede Vrijdag aan de vrijwillige dood van de Zoon van God. Zonde is een belangrijk maar ook moeilijk begrip in het christelijk geloof. Veel mensen denken bij zonde direct aan het overtreden van regels. In de bijbel wordt zonde heel direct verbonden aan de gebrokenheid van het leven. God schiep onze wereld en mensen om samen te leven. Dat ging mis en dat zien we dagelijks om ons heen. We leven in een gebroken wereld waarin wij als mensen het moeilijk vinden om liefdevol met elkaar samen te leven. Egoïsme, liefdeloosheid en geweld zijn thema's waarmee we in het nieuws en ons eigen leven dagelijks worden geconfronteerd. We ontdekken het bij anderen maar ook bij onszelf. Hier komt het begrip zonde om de hoek kijken. Deze gebrokenheid hoort niet bij het leven zoals God het bedoeld heeft. Daarom gaat zonde meer over je doel in het leven missen dan over het overtreden van regels. De gebeurtenissen op Goede Vrijdag betekenden niet het einde van Jezus. Hij bleef niet in de dood maar stond na drie dagen op uit de dood. Zo overwon hij de dood. Het betekent dat de dood niet het einde is maar dat er leven na de dood is. Jezus heeft een weg geopend naar een leven na dit leven. Pasen betekent dat wij als mensen opnieuw kunnen beginnen en dat God een nieuwe toekomst geeft. Er kan veel mis gaan in ons leven maar het hoeft geen obstakel te zijn om opnieuw te beginnen. Ook ziekte of dood is niet het einde. Jezus geeft een heel nieuw perspec-

tief. Jezus heeft een weg geopend naar een nieuwe toekomst.

De beheercommissie wenst u een Zalg Paasfeest!

Jezus

*Gewoon een mens
en toch een heel groot wonder.
Geboren als een kind
maar toen al heel bijzonder.*

*Gewoon een mens
die onze lasten heeft gedragen.
Voor ons gestorven aan het kruis,
zo ongewoon en zonder vragen.*

*Gewoon een mens
die ons toen kwam bevrijden
en aan die goddelijke dood
mogen wij aandacht wijden.*

ZIEUWENT

Correspondenten

Anneke Kouijzer en Jos Lageschaar

E: ludgerzieuwent@gmail.com

Overleden

Op 14 januari is overleden Johannes Antonius, Jan Rouwhorst in de leeftijd van 78 jaar.

Gulden Gelderlander

Afgelopen januari konden wij op TV Gelderland kennismaken met Jan Nijenhuis, die verrast werd door Jochem van Gelder in het programma De Gulden Gelderlander. In dit programma worden mensen gehuldigd die zich belangeloos inzetten voor hun omgeving of medemensen. Hiervoor moet je wel worden voorgedragen door derden. Jan was aanbevolen voor deze onderscheiding door zijn dochters Nicole en Sharon die de laatste jaren ondervonden dat als zij hun vader wilden zien bijna een afspraak moesten maken omdat hij heel vaak op pad is voor zijn vrijwilligerswerk. In het verleden toen hij nog fulltime boer was dat wel anders. Zij konden altijd onaangekondigd thuis komen want hij was er toch wel. Voor zoon Rick ligt dat iets anders, hij woont tenslotte naast Jan. Hij zat net als zijn zussen in het complot voor de huldegang.

Wie is Jan Nijenhuis? Enkele jaren geleden is hij als boer met pensioen gegaan. Niet omdat hij genoeg had van het boeren maar wel van de administratieve rompslomp die erbij komt kijken. Tegenwoordig noemt hij zichzelf hobyboer, want met wat hij nu nog heeft kan hij volgens eigen zeggen het werk wel af met een uur per dag. Dus hield hij veel tijd over. En aangezien hij een mensenmens is ging hij nog meer aan de slag als vrijwilliger. Het was al wel bekend dat hij van alles deed voor de kerk in Zieuwent (collectant voor de actie kerkbalans, lid van de pastoraatsgroep). Na zijn pensioen kunnen wij daar aan toevoegen: kosten, coördinator kerkradio en onderhoud pastorietaan en begraafplaats. En alsof dat nog

niet genoeg is werd hij vorig jaar ook nog eens voorzitter van de KBO afdeling Zieuwent, vrijwilliger bij de Zonnebloem en het Zieuwents koffie- en theeuurtje in de Waareise.

Op de vraag waarom hij zo sociaal bewogen is is zijn antwoord dat het waarschijnlijk in de familie zit. Veel van zijn zussen zijn of waren in de zorg werkzaam en dan krijg je dat vanzelf ook mee. Wat voor hem ook zwaar telt zijn de gezelligheid, de verbondenheid en het noaberschap. En niet te vergeten de lessen van professor Scherder die zegt dat als je gezond oud wil worden lichamelijk en geestelijk actief moet blijven. Hij is naar mijn mening hier een goed voorbeeld van.

Als wij denken dat we hiermee klaar zijn dan hebben wij het goed mis. Zijn grote hobby is zijn leven lang al de natuur en tuinieren. In de pastorietaan is een gedeelte door hem ingericht als Het Hof van Lof met daarin aangebracht allerlei planten die verwijzen naar kerkelijke gebeurtenissen en heiligen het hele jaar door. Neem gerust eens een kijkje. Dichter bij zijn huis vinden wij de Groene Kathedraal waar 86 torenpopulieren de steunpilaren van de kerk van Zieuwent weergeven. Vanaf de Rouwhorsterdijk bij de Groene Kathedraal heeft hij over zijn eigen grond het Kienebanenpad aangelegd dat door veel mensen wordt bewandeld en wordt aangegeven door klompen. Hij zegt er nadrukkelijk bij dat dit gebeurt in samenwerking met het Zieuwents Belang.

Voor Jan is het belangrijkste van al dit vrijwilligerswerk het samenzijn met elkaar, gezelligheid en de sociale contacten. Hij ziet dit werk

Opening Hof van Lof in 2015

als het nieuwe naoberschap. In het verleden was het heel gewoon om elkaar te helpen en te steunen in voor- en tegenspoed.

Laten we hopen dat Jan nog heel lang gezond zal blijven om door te kunnen gaan met al dit goede werk. Bij dit alles zouden wij bijna vergeten dat Resi er ook nog is. Zij is al jaren zijn steun en toeverlaat die het voor hem mogelijk maakt om altijd op pad te kunnen zijn. Samen hebben ze de komende jaren ook nog een mooie bezigheid voor de boeg. En dat is enkele dagen per week oppassen op de kleinkinderen waar ze trots op zijn. Het enige minpunt dat ik kan noemen van Jan is dat hij geen NEE kan zeggen als hem wat gevraagd wordt.

INTENTIES

Meddo

Zaterdag 13 maart

Annie en Antoon Zieverink-Alefs; Johan Elsinghorst; Henrikus Johannes Koldewey; Theo Esselink; Rika en Hendrik Overkamp-Eisink; Jaargetijde Liesbeth Ubbink-Hegeman; Bernard Ubbink; Luc en Jan Klein Tuente.

Zondag 28 maart

Johan Elsinghorst; Overleden familie Rötter; Jan en Luc Klein Tuente; Overleden ouders Schurink-Elsinghorst; Theo Scholten; Annie en Antoon Zieverink.

Bredevoort

Zondag 28 maart

Anne en Harrie Verwaaijen-Krüs; Lidy Gijsbers-Veldkamp; Adelheid en Ad te Loo-Orriens; Elly en Bertus Wensink-Bennink; Jos van Koersveld; Inge Rots; Henry Rave; Hanni en Gerard de Vries-Tekaat; Engelbert Ebbers.

Harreveld

Zondag 14 maart

Jaargedachtenis: Aloys Krabbenborg; Harrie Bennink; Herman Schutten.

Verder bidden wij voor: Fiene Schutten-ten Have; Leis Wolters-Hummelink; Agnes Klein Gebbink-Sprenkelder; Overleden families De Both en Van Raesfeld; Overleden ouders Van Bronkhorst-Toebes; Marietje Krabben-Wiegers; Herman ten Have; Overleden familie Ten Have-Krabben; Aloys Hogenkamp; Overleden ouders Waenink-Heutink.

Schitterend wonen

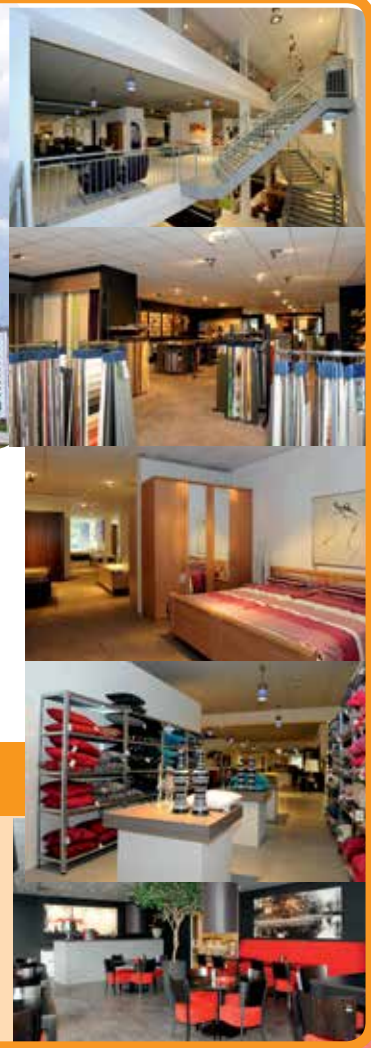

BettingWonen
B R E D E V O O R T

www.bettingbredevoort.nl

Betting Wonen BV
Prins Mauritsstraat 13-15
7126 AC Bredevoort
Telefoon: (0543) 45 15 67
info@bettingbredevoort.nl

Openingstijden:
maandag: 13.30 - 17.30 uur
dinsdag-donderdag: 9.30 - 17.30 uur
vrijdag: 9.30 - 21.00 uur
zaterdag: 9.30 - 17.00 uur

Vormsel toedienen doen we in juni dit jaar

Van uitstel komt geen afstel!

Het heilig vormsel vieren en toedienen plus het daarbij behorende voorbereidingsweekend moesten we in het najaar 2020 uitstellen. Dit uit zorg en liefde voor ieders gezondheid en natuurlijk vanwege de maatregelen en richtlijnen die van kracht zijn.

De beperkingen maakten dat we er geen 'feestje' van konden maken. We willen juist graag dat jongeren zich zo'n speciaal weekend als heel mooi en enthousiast zullen herinneren. Daarbij verheugen jongeren zelf ook op een weekend plezierig met elkaar bezig zijn.

Er is een nieuwe datum vastgesteld. De ouders zijn daarvan op de hoogte gesteld. Het eerste weekend van juni 2021, vrijdag 4 t/m zondag 6 juni 2021 halen zij de periode in. Fingers crossed voor mooi weer! Want zo zijn buiten activiteiten waarvoor royaal de ruimte kan worden genomen.

Een week later op zaterdag 12 juni 2021 om 19.00 uur komt bisschop Mgr. Woorts naar Groenlo om het sacrament toe te dienen aan onze jongeren.

Het vormselweekend in 2019 vond plaats in Neede

Voor de nieuwe groep, jongeren vanaf de huidige groep 7 of ouder bestaat de mogelijkheid zich nu al aan te melden. Dat kan via het parochiesecretariaat tot 15 juni 2021.

Op de website van de parochie staat een digitaal aanmeldingsformulier 2022.

Persoonlijk, betrokken en dichtbij

- Midden in de natuur
- Sfeervol ingericht
- Audio en video in topkwaliteit
- Vriendelijke medewerkers
- Uitstekende catering

GUV Crematorium Aalten - Persoonlijk, betrokken en dichtbij!

Bij GUV staan tijd en aandacht voor nabestaanden hoog in het vaandel.

GUV Crematorium Aalten is een non-profit organisatie. Zo kunnen wij de beste dienstverlening bieden tegen de allerlaagste tarieven. Een sfeervol ingericht crematorium dat over de allernieuwste technieken beschikt op het gebied van audio & video en livestream. (250 adressen). Daarnaast biedt Crematorium Aalten uitstekende catering faciliteiten in haar ontmoetingsruimte. Van koffie met cake tot wijn en bier met bittergarnituur.

Meer weten? Bel GUV, een vertrouwd idee!

T: 0800 - 08 09 | www.guv.nl

Geloven gaat door: de eerste communie gaat digitaal!

Het pastorale team en de werkgroep zetten zich in om van de voorbereiding van de eerste heilige communie door te laten gaan. Het is immers een bijzonder moment in het kinderleven.

We zijn heel blij dat we begin juli 2020 alsnog middels een noodplan de communicantjes van 2020 fijne vieringen hebben kunnen aanbieden. Het was even aanpoten en creatief zijn, maar het is gelukt.

Reacties achteraf waren positief en bemoedigend. Dat doet goed.

Daarom hebben we als team gemeend die bijzondere dag voor de kinderen ook niet over te slaan in 2021, noch uit te stellen naar het einde van dit jaar 2021.

Door de coronamaatregelen hebben we weliswaar het voorbereidingsprogramma voor 2021 moeten aanpassen. Maar we zijn toch van start gegaan. Alle ouders hebben

inmiddels een online ouderinformatie ontvangen met een PowerPoint presentatie in het najaar 2020.

Alle aanmeldingen, betalingen, bestellingen en overige voorbereidingen zijn gedaan. Ook hebben alle ouders een programmaoverzicht en nadere informatie ontvangen.

In het weekend van 29 en 30 mei 2021 zullen we, afhankelijk van de dan geldende omstandigheden en de toegestane aantallen bezoekers in een viering, speciaal de eerste communievieringen plannen.

Steeds met de mogelijkheid voor de familie en de vrienden om deze vieringen online thuis mee te vieren. Het zullen vieringen zijn met een digitale liturgie voor de kinderen, daar we daarmee in 2020 een positieve ervaring hebben opgedaan. Het niet mogen zingen kan daarmee ook ondervangen worden door inhoudelijke filmpjes en liedjes, hetgeen bij

de kinderen helder binnenkomt en beter beklift. Zij leven immers in een beeldcultuur en digitale wereld.

Eerste heilige communie 2022

Sommige ouders hebben ervoor gekozen om de eerste communie uit te stellen voor hun kroost.

Dat kan ook omdat aanmelden en meedoen mogelijk is vanaf minimaal groep 4 of ouder. Sommige ouders hebben gekozen om twee of meer broertjes/zusjes tegelijkertijd aan te melden in een volgend traject in 2022. We zien jullie graag volgend jaar!

Aanmelden voor het nieuwe traject kan vanaf september 2021 bij het parochiesecretariaat. Op de website staat te zijner tijd een digitaal aanmeldingsformulier.

Pastoraal werker Carla Roetgerink en groep communievoorbereiding.

Regels voor de vieringen

In deze tijd met het coronavirus moeten we ons aan een aantal regels houden om het virus onder controle te houden.

- Het heeft onze voorkeur dat u zich vooraf aanmeldt voor de viering.
- Wij vragen u om de aanwijzingen op te volgen die bij binnenkomst, vertrek en de communie worden gegeven.
- Bij het kruisteken wordt het lichaam niet aangeraakt.
- Gelovigen houden elkaars hand niet vast tijdens het bidden van het Onze Vader.
- Tijdelijk geven wij elkaar geen hand bij de vredeswens.
- Wij vragen u om bij het uitreiken van de de communie anderhalve meter afstand van elkaar te houden.
- U dient voor het ontvangen van de heilige hostie uw handen te

reinigen.

- Kinderen die nog niet ter communie gaan worden zonder aanraking gezegend op anderhalve meter afstand.
- Wilt u de heilige hostie niet met de hand aanraken, dan kan een eigen 'corporale' meegebracht worden op de hand en zo de heilige hostie naar de mond gebracht worden. Bij een corporale kunt u denken aan een kleine schone witte zakdoek.
- U kunt bijdragen aan de collecte via een collectebus op een tafel bij de uitgang, via een bankoverschrijving of via een gift-app.

Plaatsen reserveren voor viering

Reserveren rond de Goede Week en Pasen

We wachten de regelgeving van regering en bisschoppen af en zullen op een later moment bekend maken hoe het reserveren gaat gebeuren. Wij houden u op de hoogte via de parochiewebsite SintLudgernu.nl en de Groenlose Gids/Elna.

Hoe werkt het voor de weekvieringen

Bij een viering in de loop van de week kunt u zich voor het begin van de viering melden. Uw naam en telefoonnummer worden dan genoteerd.

Hoe werkt het voor de weekendvieringen

Voor het bijwonen van een viering in het weekend kunt u op de website van de parochie een plaats reserveren.

Voor parochianen die geen internet hebben of hulp nodig hebben bij het aanmelden, bestaat de mogelijkheid om de aanmelding telefonisch door te geven op T: 06-82 60 48 63. Dit telefoonnummer is maandag tot en met vrijdag van 9:00 tot 12:00 uur bereikbaar.

U kunt zich ook voor aanvang van de viering inschrijven bij de kerkdeur. Als er nog plaats is, kunt u de viering bijwonen. Ook als u zich bij de kerk aanmeldt, moet u uw naam en telefoonnummer opgeven voor het bron- en contactonderzoek.

Het heeft de voorkeur dat u zich voor de viering telefonisch of via de website aanmeldt om de doorstroom te bevorderen bij het begin van de viering.

Handleiding website

1. Ga naar de website van de parochie, www.sintludgernu.nl. Selecteer de menu optie 'Vieringen'.
2. U ziet nu de vieringen voor de komende twee weken. Bij de vieringen voor de komende zeven dagen staat een knop 'Reservering aanvragen'. Deze knop blijft zichtbaar tot zaterdagmiddag 12:00 uur.
3. Klik op de knop 'Reservering aanvragen'.
U ziet dan een scherm met de locatie, datum en tijd van de viering. Op dit scherm moet u uw naam, telefoonnummer en e-mailadres invullen.
Vervolgens kunt u aangeven met hoeveel personen u wilt komen. Ga akkoord met de voorwaarden door een vinkje te zetten de verklaring dat niemand corona heeft en dat u akkoord bent met het verwerken van uw gegevens.
Klik op 'Versturen' om de aanvraag te versturen.
4. Als u alles correct heeft ingevuld, dan ontvangt u een e-mail met een bevestiging van uw reserveringsaanvraag. In deze mail is een link opgenomen waarmee u uw aanvraag kan annuleren.
Let op: deze e-mail geeft u nog geen recht op een plaats, deze mail bevestigt dat wij uw aanvraag hebben ontvangen.
5. Op vrijdagavond krijgt u een e-mail waarin een staat of u mag komen of op de wachtlijst staat. Ook in deze mail is een link opgenomen waarmee u uw aanvraag kan annuleren.

Als u zich na vrijdagavond nog aanmeldt, ontvangt u op zaterdagmiddag een e-mail of u mag komen of op de wachtlijst staat.

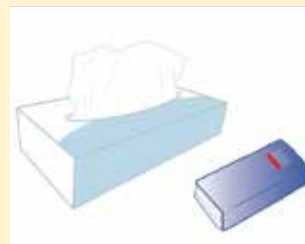
Corona nog niet voorbij

Voor jouw en onze veiligheid geven we elkaar even geen hand

Was je handen een paar keer per dag

Gebruik papieren zakdoekjes (éénmalig) bij niezen en hoesten

of nies en hoest in je elleboog